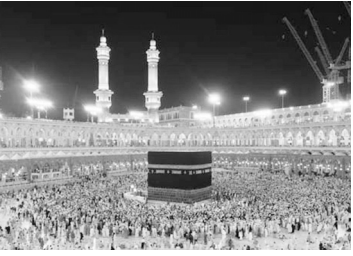

İyunun 17-dən Həcc ziyarəti başlayır

Azərbaycandan Həcc missiyası xətti ilə zəvvarlarımız iyun ayının 17-dən başlayaraq Səudiyyə Ərəbistanına müqəddəs Həcc ziyarətinə səfər edəcəklər.

Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin mətbuat xidmətindən verilən xəbərə görə, 1440 azərbaycanlı

zəvvar 8 təyyarə reysi ilə 17-21 iyun tarixlərində ziyarətə yola düşəcək.

Həcc ziyarətinin başa çatmasından sonra zəvvarlar təyyarə reysləri ilə 5-11 iyul tarixlərində Vətənə qayıdacaqlar.

Qubanın icra başçısı vəzifəsindən azad olunub

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Z.İ.Əliyevin Quba Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı vəzifəsindən azad olunması haqqında sərəncam imzalayıb.

Sərəncama əsasən, Ziyəddin İsmayil oğlu Əliyev Quba Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı vəzifəsindən azad edilib.

Millətimizin qurtuluşu...

15 iyun tarixindən ibrət alınası çox məsələlər var

“1997-ci ildə Milli Qurtuluş Günü bayramı elan edilən 15 iyunun mahiyyətini, onun nəticələrini dərk etmək və müvafiq nəticələr çıxararaq ibrət dərsləri almaq müstəqil dövlətimizin, millətimizin keçdiyi yolu, mövcud vəziyyətini, gələcək inkişaf perspektivlərini müəyyənləşdirmək baxımından vacibdir”.

Bunu "Sherg.az"-a açıqlamasında professor, millət vəkili Musa Qasımlı 15 iyun Qurtuluş

Gününün Azərbaycanın siyasi tarixindəki rolundan danışarkən deyib.

O bildirib ki, həmin dövrdə Azərbaycan xalqı düşmüş olduğu vəziyyətdən çıxmaqdan ötrü nicat yolu arayıb:

"Adamlar sual edirdilər: Azərbaycan xalqının və dövlətinin taleyi necə olacaq? Ölkəni ağır şəraitdən kim və necə çıxara bilər?"

(səh.5)

№ 104 (5865) 2023-cü il

Qiyməti 40 qəpik

ŞƏRQ

Günəş Şərqdən doğur!

www.sherg.az

15 iyun 2023-cü il (cümə axşamı)

Şahbaz Şərifin Bakı səfərinin siyasi əhəmiyyəti böyükdür

Gələcəkdə Azərbaycan-Pakistan-Türkiyə birliyi inkişaf edən siyasi xətt üzrə hərəkət edəcək

Pakistan İslam Respublikasının Baş naziri Məhəmməd Şahbaz Şərif iyunun 14-də Azərbaycan Respublikasına rəsmi səfərə gəlib.

Hər iki ölkənin Dövlət bayraqlarının dalğalandığı Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportunda ali qonağın şərəfinə fəxri qarovul dəstəsi düzülüb.

Pakistanın Baş naziri Məhəmməd Şahbaz Şərif hava limanında Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin birinci müavini Yaqub Eyyubov, xarici işlər nazirinin müavini Elnur Məmmədov və digər rəsmi şəxslər qarşıladılar.

Daha 22 ailə Laçına qayıdıb

72 nəfər doğma yurda qovuşmağın sevincini yaşayıb

Prezident İlham Əliyevin tapşırığına uyğun olaraq bərpa edilən və yenidən qurulan Laçın şəhərinə məcburi köçkünlərin qayıdışı davam edir. İyunun 14-də növbəti köç karvanı Laçına çatıb.

72 nəfər olmaqla, daha 22 ailə doğma yurda qovuşmağın sevincini yaşayıb. Laçın şəhərinə, öz doğma evlərinə döndən sakinlər əlamətdar gündə sevinc gözlərini saxlaya bilməyiblər.

(səh.3)

(səh.2)

İyunun 13-ü saat 17:40-da Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri Vedi rayonunun Arazdəyən yaşayış məntəqəsində yerləşən mövqelərindən Azərbaycan Ordusunun Naxçıvan Muxtar Respublikasının Sədərək rayonunun Heydərabad yaşayış məntəqəsi istiqamətində yerləşən mövqelərini minaatanlar da daxil olmaqla iriçaplı silahlardan atəşə tutub.

Bu barədə Müdafiə Nazirliyindən məlumat verilib. Ordumuzun bölmələri tərəfindən

cavab tədbirləri görülür. Əməliyyat şəraiti bölmələrimizin nəzarəti altındadır. Bildiririk ki, bölgədə vəziyyətin gərginləşməsinə görə bütün məsuliyyət Ermənistanın hərbi-siyasi rəhbərliyinin üzərinə düşür. Sual yaranır ki, Türkiyə Prezidentinin Azərbaycan səfəri ərəfəsində, belə bir təxribatın törədilməsi nəyə hesablanıb? Ermənistan rəhbərliyi gözdağı verməyə çalışır?

Hadisəni şərh edən hərbi ekspert Alparslan İmamqulu "Şərq"ə söyləyib ki,

Vətən müharibəsindən sonra Türkiyə ilə münasibətlər Şuşa bəyannaməsi ilə tənzimlənib: "Bu isə region dövlətlərində, xüsusən də Rusiya və Ermənistanda ciddi narahatlıqlar yaratdı. İndi Ərdoğanın yenidən Prezident seçilməsi növbəti mərhələdə Azərbaycan və Türkiyə arasındakı əlaqələrin daha da inkişaf etdirilməsi mənasına gəlir. Həmçinin gələcəkdə Turan ordusunun qurulması istiqamətində də qətiyyətli addımlar atılır.

(səh.4)

Əsir hərbçimiz ailəsinə zəng etdi

BQXK nümayəndələri Ermənistanda əsir saxlanılan iki əsgərimizə baş çəkib

Ermənistanda əsir saxlanılan hərbçilərimizdən biri ailəsinə video zəng edib.

Bu barədə Trend-in sorğusuna cavab olaraq Beynəlxalq Qızıl Xaç Komitəsindən bildirilib.

Qeyd edilib ki, Beynəlxalq Qızıl Xaç Komitəsinin (BQXK) nümayəndələri iki Azərbaycan vətəndaşına baş çəkib, ailələri ilə əlaqə yaratmaq imkanı verilib.

Xatırladaq ki, Naxçıvan Muxtar Respublikasının Şahbuz rayonunun Ermənistanla sərhəd ərazisində əlverişsiz hava şəraitində məhdud görmə səbəbindən Azərbaycan Respublikası Müdafiə Nazirliyinin əsgərləri - 2004-cü il təvəllüdü Bəbirov Aqşin Qabil oğlu və 2003-cü il təvəllüdü Axundov Hüseyn Əhliman oğlu itkin düşüb.

Daha sonra Ermənistan tərəfindən əsir götürülmüş əsgərləri Bəbirov Aqşin Qabil oğlu və Axundov Hüseyn Əhliman oğluna qarşı Ermənistanın qurama "məhkəmə prosesi"ni və Aqşin Bəbirovun həbsi ilə bağlı qondarma "qərar" verilib.

Şuşada konsulluğun açılması reallaşır

Qarabağda yarımçıq qalmış bütün məsələlər həll olunacaq, Türkiyə də işin içindədir

"Azərbaycanla münasibətlərimizi bütün sahələrdə inkişaf etdirməkdə qərarlıyıq".

Bunu Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan iyunun 13-də Bakıda Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevlə geniş tərkibdə görüşü zamanı deyib. Onun sözlərinə görə, bu gün Türkiyə-Azərbaycan qardaşlığı dünyada qıbta ilə izlenilir.

(səh.4)

Vəfat edən olmayıb

Daha 2 yeni yoluxma faktı qeydə alınıb

Azərbaycan Respublikasında koronavirus (COVID-19) infeksiyasına 2 yeni yoluxma faktı qeydə alınıb, 5 nəfər müalicə olunaraq sağalıb.

Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargahdan "Şərq"ə verilən məlumata görə, COVID-19 üçün götürülən analiz nümunələri müsbət çıxmış şəxslərdən vəfat edən olmayıb.

Azərbaycanda indiyədək ümumilikdə 831 884 nəfərin koronavirus infeksiyasına yoluxması faktı müəyyən edilib. Onlardan 821 589 nəfər müalicə olunaraq sağalıb, 10 281 nəfər vəfat edib, aktiv xəstə sayı 14 nəfərdir.

Tədris ilinin başlama vaxtı dəyişdirilməyəcək

Nazirlikdən bildiriblər ki, bu məsələ müzakirə mövzusu deyil

Sosial Tədqiqatlar Mərkəzi dərs ilinin nə vaxt başlaması ilə bağlı sorğu keçirib. Sorğuda iştirak edənlərin əksəriyyəti dərslərin sentyabrın 1-də başlamasını dəstəkləyib.

Məsələ ilə bağlı Elm və Təhsil Nazirliyindən APA-nın sorğusuna cavab olaraq bildirilib ki, bu məsələ Nazirlikdə müzakirə mövzusu deyil.

Qeyd edək ki, sorğunun nəticələrinə əsasən respondentlərin 68,1%-i dərslərin sentyabrın 1-də, 24,7%-i isə sentyabrın 15-də başlamasının daha məqsədəuyğun olduğunu qeyd edib. Rəyi soruşulanların 7,2%-i bu mövzu ilə bağlı fikir bildirməkdə çətinlik çəkib.

Azərbaycan Respublikasında COVID-19 ilə bağlı son vəziyyət	
Ümumi	Sağ olub
831 884	821 589
14	10 281
7 634 759	10 281
10 281	0

Valyuta məntəqələrinin yaradılması günün tələbidir

Bu mühit formalaşmazsa, "qara bazar" daha da inkişaf edəcək

(səh.4)

Putin Azərbaycana yeni səfir göndərdi

Mixail Yevdokimov özündən əvvəlki diplomatlara bənzəməyəcək, diqqətimiz onun üzərində olmalıdır

(səh.5)

"Heydər Əliyev xalqını ən ağır dövrlərdə fəlakətlərdən qurtardı"

Parlamentdə Ulu Öndərin 100 illiyinə həsr olunan xüsusi iclas keçirilib

Milli Məclisdə Ulu Öndər Heydər Əliyevin 100 illiyinə həsr olunan xüsusi iclas keçirilib. Parlament sədri Sahib Qafarova Ümummilli Lider Heydər Əliyevin 1993-cü ildə parlamentin sədri kimi fəaliyyəti haqqında danışıb. Bildirib ki, ümummilli liderlər xalqların milli fəlakətlər, mənəvi sarsıntılar ilə üzləşdiyi dövrlərdə tarix səhnəsinə çıxırlar. Bu fikrin doğruluğunu Ulu Öndər Heydər Əliyevin fəaliyyəti də sübut edir:

"Heydər Əliyev ən yüksək dövlət vəzifələrində çalışdığı otuz ildən artıq bir müddətdə ümummilli lider missiyasını iki dəfə öhdəsinə götürüb. Her ikisində də zamanın çağırışlarına yaradıcı münasibət bildirməklə və düzgün qərarlar qəbul etməklə insanların ona bəslədiyi ümidləri doğruldub. Heydər Əliyev Azərbaycanın dövlət müstəqilliyinin təməlini yaradıb, daha sonra isə bu təməl üzərində qurulan müstəqil dövləti qoruyub saxlayıb və davamlı inkişaf yoluna çıxarıb. Bununla da o, böyük tarixi şəxsiyyətlərimizin dövlətçilik ənənələrini iyirminci yüzillikdə layiqincə davam etdirib və zənginləşdirib. Heydər Əliyev dünyamiqyaslı siyasi və dövlət xadimi idi. Onu dünyanın ən böyük siyasətçiləri və dövlət adamları ilə müqayisə etmək olar. Ulu Öndər xalqımızın siyasi varlığını qoruyub saxlamış və xoşbəxt gələcəyinin möhkəm təməlini yaradıb. Onun həyatı və fəaliyyəti doğma xalqına sədaqətlə xidmət etmək, onun yolunda hər cür çətinliklərə dözmək nümunəsinə çevrilib".

“Azərbaycan xalqı xoşbəxtkdir ki, onun Heydər Əliyev kimi Ümummilli Lideri var”

Deputat Siyavuş Novruzov deyib ki, Azərbaycan xalqı xoşbəxtkdir ki, onun Heydər Əliyev kimi Ümummilli Lideri var: "Hər bir xalqa Ümummilli Lider nəsih olmur. Azərbaycan xalqı xoşbəxtkdir ki, onun Heydər Əliyev kimi Ümummilli Lideri var. Ümummilli Lider Heydər Əliyevin Azərbaycan xalqı qarşısında etdiyi xidmətlər, gördüyü işlər hələ uzun illər gələcək nəsillər tərəfindən deyiləcək". O bildirib ki, Heydər Əliyev unikal şəxsiyyət idi. Onun sözlərinə görə, Heydər Əliyev dünyaya sübut etdi ki, vəzifəsindən, zamanından, tarixindən, yaşından asılı olmayaraq, harada işləməsinə baxmayaraq, öz xalqına xidmət etmək olar: "Heydər Əliyevi ayrı-ayrı tarixi şəxsiyyətlərlə müqayisə edirlər. Məsələn, Atatürk hakimiyyətə gələndə 100 generalı var idi. Heydər Əliyev hakimiyyətə gələndə xəzinə bomboş idi, Milli Ləl-Cəvahirat Fonduna süpürgə çəkmışdilər. Azərbaycanca ayrı-ayrı siyasi partiyaların batalyonları, şəxsi qoşunları var idi. Heydər Əliyev 1992-ci ildə azad seçki istəyirdi, konstitusiyaya əlavə etdilər ki, 65 yaşından yuxarı şəxs seçilə bilməz. Adətən aşağı yaş həddi ola bilər, yuxarı yaş həddi harada görünüb ki, Heydər Əliyevə qarşı bu addımları atdılar. Bu zalda Heydər Əliyevin çörək, vəzifə verdiyi insanlar Ulu Öndər öz təcrübəsini bölüşmək istəyəndə, Qarabağın xilas yollarını deyəndə, ayağını yerə döyərək rəqləmə deyib qışqırmağa başladılar. 6 dəfə Heydər Əliyevə və Prezident İlham Əliyevə qarşı dövlət çevrilişinə cəhd ediblər. 1992-ci ildə Naxçıvanda Heydər Əliyevi fiziki cəhətdən məhv etmək istəyirdilər. Sevinirəm ki, digər cəbhədən olan nümayəndələrimiz artıq Heydər Əliyev həqiqətini etiraf edirlər ki, vaxtında düzgün qərar qəbul etmədilər. Bəli, vaxtında düzgün qərar qəbul etsəydilər, Heydər Əliyev hakimiyyətə gəlsə idi, Azərbaycan bu qəder problem yaşamazdı. Xoşbəxt adamam ki, həmişə Heydər Əliyevin səlahiyyətli nümayəndəsi olmuşam".

“Onun ən böyük missiyası müstəqil, güclü dövlət yaratmaq, bu xalqı xoşbəxt görmək missiyası idi”

Milli Məclisin Əmək və sosial siyasət komitəsinin sədri Məhəmməd Quliyev bildirib ki, Heydər Əliyev xalqını ən ağır dövrlərdə fəlakətlərdən qurtararaq xilaskarlıq missiyasını layiqətlə yerinə yetirdi. Onun sözlərinə görə, Ulu Öndərin Azər-

baycan tarixində və taleyində yeri və rolu tarixçilər, politoloqlar, filosoflar tərəfindən uzun illər araşdırılacaq, öyrəniləcək, dəyərləndiriləcək: "Lakin Ulu Öndərin müasirləri olaraq dəqiq bilirik ki, Heydər Əliyev olmasaydı, bugünkü Azərbaycan dövləti də olmayacaqdı, nəinki müstəqil güdrətli bir dövlət yaratmaq bizə nəsih olacaqdı, hətta ola bilsin ki, indiki müstəqilliyimiz və ərazimiz çərçivəsində yaşamağımız da böyük sual altında olacaqdı". M.Quliyev bildirib ki, Heydər Əliyev yer üzünə xüsusi missiya ilə göndərilmiş, tanrının sevib seçdiyi böyük dövlət xadimi, xarizmatik şəxsiyyətdir: "Onun ən böyük missiyası canından əziz sevdiyi doğma xalqına müstəqil, güclü dövlət yaratmaq, bu xalqı xoşbəxt görmək missiyası idi. O sanki Azərbaycana xilaskar olaraq göndərilmişdi və xalqını ən ağır dövrlərdə fəlakətlərdən qurtararaq xilaskarlıq missiyasını layiqətlə yerinə yetirdi". Komitə sədri vurğulayıb ki, Heydər Əliyevin digər bir tarixi missiyası birləşdiricilik missiyası idi: "Heydər Əliyev bu gün hamımızın qürur duyduğumuz müstəqil, müasir Azərbaycan dövlətinin möhkəm özlülər üzərində bünövrəsini qoydu, onun siyasi-ideoloji inkişaf konsepsiyasını yaratdı. Bütün dünya azərbaycanlılarını müqəddəs üçrəngli bayrağımızın altında birləşdirən azərbaycançılıq ideologiyasını hazırladı. Ulu Öndərin növbəti missiyası quruculuq missiyası idi. O həm Sovet hakimiyyəti dövründə, həm də müstəqillik illərində güclü Azərbaycan yarada bildi. İctimai, siyasi, iqtisadi, sosial, mədəni humanitar həyatımızın ələ bir sahəsi yoxdur ki, orada Heydər Əliyevin sözü, əməli, imzası olmasın. Heydər Əliyev həm də Azərbaycan parlamentarizminin müasir əsaslarını formalaşdırmış, parlament davranışı və mədəniyyəti ənənəsini yaratmış böyük dövlət xadimidir. Xalqını öz etrafında birləşdirərək doğru yolla irəlilə aparmaq Ulu Öndərin liderlik missiyası idi".

“Parlamentin vahid dövlətçilik mövqeyindən çıxış etməsi müasir dövlət quruculuğumuzun uğurudur”

Milli Məclisin Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin sədri Əli Hüseynli qeyd edib ki, parlamentin vahid dövlətçilik mövqeyindən çıxış etməsi müasir dövlət quruculuğumuzun uğurudur. Onun sözlərinə görə, Heydər Əliyevin 100 illiyi və Milli Qurtuluşun 30 illiyi tədbirləri müasir parlamentarizm tarixinin ən parlaq hadisələri kimi yadda qalacaq: "Əgər 30 il əvvəl bu salonda bir qrup vətənpərvər deputat Heydər Əliyevi sədaqətlə müdafiə edirdilərsə, digərləri özünü xilas etməyə görə, bəziləri də konyunktura naminə çıxış edirdilər. 1990-cı ildə bütün təhdidlərə və təzyiqlərə baxmayaraq, Heydər Əliyev Bakıya qayıdarkən təəssüf ki, Bakıda Moskvadakından daha təhlükəli təqiblərlə üzləşdi. Heydər Əliyev bütün təhdidlərə baxmayaraq, cəsarətlə milli xeyanətkarların cavabını verirdi. Çünki Heydər Əliyevin güclü başqaları kimi vəzifədə deyil, polad iradəsində və xalqın ona inamında idi". O qeyd edib ki, Milli Qurtuluş Qarabağın işğaldan qurtuluşunun başlanğıcı oldu: "Azərbaycan o illərdə özünə yad populist, qaragüruh qüvvələrdən qurtularaq dövlətçilik və azərbaycançılıq tefəkkürünə qayıtdı. Azərbaycan xarici və daxili düşmənlərin müdaxiləsinə son qoyaraq tarixi hadisələrin gedişatını öz təbii axarına qaytardı. Azərbaycan demokratiya şəraiti ilə hakimiyyətə gəlmiş diktatura rejimindən qurtulmuş oldu. Azərbaycan xalqı qəlbində yaşatdığı azadlıq və müstəqillik simvolu - Heydər Əliyev ilə yenidən qovuşdu. Heydər Əliyevin qayıdışı və Milli Qurtuluşla nəhayət ki, Azərbaycanda əsl milli müstəqil hakimiyyət quruldu".

“Ulu Öndər Heydər Əliyevin Vətən və xalq qarşısındakı xidmətləri misilsizdir”

Milli Məclisin Ailə, qadın və uşaq məsələləri komitəsinin sədri Hicran Hüseynova bəyan edib ki, Ulu Öndər Heydər Əliyevin Vətən və xalq qarşısındakı xidmətləri misilsizdir. Onun sözlərinə görə,

bu dahi insanın bir əməli var idi: "Azərbaycanı tam, xoşbəxt, güclü görmək. Bunun üçün də çalışdı, hətta deyirdim ki, mübarizə aparırdı. Ulu Öndər tarixi varislilik prinsiplərini əsas götürməklə bir çox mühüm siyasi, tarixi, strateji, iqtisadi əhəmiyyət kəsb edən məsələləri yenidən canlandırdı. Nümunələr saysızdır. Heydər Əliyev fiziki varlığını təhlükə qarşısında qoyaraq öz millətinə xidmət etməyi hər şeydən üstün tutdu. Bu yolda heç bir çətinlikdən qorxub çəkinmədi". H.Hüseynova bildirib ki, Ulu Öndərin siyasətini, arzularını layiqətlə davam edən Prezident İlham Əliyevin siyasəti nəticəsində Azərbaycan regionun ən güclü və suveren dövlətinə, eləcə də yüksək beynəlxalq nüfuzla malik olan ölkəyə çevrilib: "30 ilə yaxın davam edən erməni işğalı-

na son qoyulub, Qarabağ və Şərqi Zəngəzur işğaldan azad olunub. Tam əminliklə deyə bilərik ki, Prezident İlham Əliyev dövlətimiz qarşısında tələyüklü məsələləri xalqımızın dəstəyi ilə başa çatdıracaq, Ulu Öndər Heydər Əliyevin müstəqil dövlətçilik irsini özquruculuq fəaliyyəti ilə daha da zənginləşdirəcək".

“Ulu Öndər Heydər Əliyev müasir müstəqillik tefəkkürümüzün banisidir”

Deputat Bəhruz Məhərrəmov qeyd edib ki, Ulu Öndər Heydər Əliyev müasir müstəqillik tefəkkürümüzün banisidir. Bu gün Heydər Əliyevin davam edən yolu, suverenliyin və tərəqqinin yeganə qaranıdır. O xatırladıb ki, Ulu Öndərin 1987-ci ildə siyasi hakimiyyətdən ədalətsiz formada uzaqlaşdırılması xalqın sovetlərə inamının itməsi ilə nəticələndi: "Azərbaycanın müasir müstəqillik yolu da məhz bu qırıqla nöqtəsindən başlanır. Heydər Əliyevin böyük tarixi cılız adamların yazdığı və yazdığı "tarix kitablarına" sığınma bilməzdi. Çünki o, özü ələ tarix yaradan dahi idi və bunu hər kəs qəbul edib və edir". Deputat bildirib ki, istər XX əsrin əvvəlində, istərsə də XX əsrin sonunda onların istinad etdiyi şəxslərin, heç birinin özünün siyasi yolu olmayıb, amma Heydər Əliyevin yolu var: "Çünki əgər hansısa siyasi xətt, ideya davam edirsə, bu yoldur, amma etiraf edək ki, nə qədər müərəqqi olur olsun, siyasi ideyalar faydalı formada davam etmirsə, bu artıq dalandır, yol deyil. Bu gün Heydər Əliyevin davam edən yolu, suverenliyin və tərəqqinin yeganə qaranıdır".

“Heydər Əliyev zamanın səviyyəsindən yüksək şəxsiyyət idi”

Deputat Tahir Mirkişili vurğulayıb ki, Ümummilli Lider Heydər Əliyev zamanın səviyyəsindən yüksək şəxsiyyət idi. O xatırladıb ki, 80-ci illərin sonu və 90-cı illərin əvvəli ölkənin sərbətsiz rəhbərliyinin fəaliyyəti nəticəsində yenidən dağılmağa, iflas olmağa başlayan Azərbaycanı Heydər Əliyev artıq 2-ci dəfə, bu dəfə müstəqil olmağı bəyan etmiş Azərbaycana yox olmaqdan xilas edib və onu müstəqil edib. Komitə sədri bildirib ki, Heydər Əliyev əvvəlcə Naxçıvanda milli bayrağımızı dalğalandırmaqla bu dəfə insanlarda müstəqillik inamını öz şəxsinə olan inamın hesabına gücləndirməyə nail olub: "Daha sonra 1993-cü ildən Azərbaycana rəhbərlik etməklə sonrakı 10 il ərzində Azərbaycanın əbədi müstəqilliyi üçün möhkəm və sarsılmaz iqtisadi zəmin yaratdı. Ələ bir iqtisadi zəmin ki, Azərbaycanı dünyanın iqtisadi cəhətdən ən sürətli inkişaf edən ölkəsinə çevirdi. O, şəxsiyyətinə olan inam və öz şəxsi zamanəti hesabına Azərbaycan iqtisadiyyatını dünyaya inteqrasiya etdi, kəmərlər, yollar inşa etdi. Azərbaycanı parçalamaq, zəif görmək, milli layəqətimizi daim alçaltmaq istəyənlərin arzularını əbədi olaraq gözlemləndirirdi. Bu il Heydər Əliyevin anadan olmasının 100 illiyi olduğunu xatırladıq T.Mirkişili diqqətə çatdırıb ki, 100 il bundan öncə bu torpaqlarda faciə yaşanırdı: "Bələ bir şəraitdə Uca Tanrı Azərbaycan xalqına bu müstəqilliyi bir daha bəxş edəcək və bu dəfə onu əbədi edəcək bir övlad bəxş etdi. Bütün gözəl, bənzərsiz, müqəddəs işlər insanın həyatı istəyir, o qədər də zamanın səviyyəsində yaşayıb fərdi, xalqı və dövləti müstəqilliyə tam çatdırmaq mümkün deyil. Heydər Əliyev zamanın səviyyəsindən yüksək şəxsiyyət idi. O sanki bu günü və bundan sonrakı sabahı görüb dünyəvi fəaliyyət göstərirdi. Öz müstəqilliyi ilə dostlarımızı sevindirən, rəqiblərimizi çəkindirən, düşmənlərimizi məyus edən, Qarabağı azad edən, bayrağımızı Şuşada dalğalandıran bugünkü Azərbaycan məhz Heydər Əliyevin əsəridir. Onun layiqli davamçısı müzəffər Ali Baş Komandan, dövlət başçısı cənab İlham Əliyev isə bu əsəri hər keçən gün daha da zənginləşdirir və gücləndirir. Artıq hər kəs bilir və sonsuz olaraq inanır ki, bu gün 100 ildir, sabah 1000 il olacaq".

ismayıl

Binəli Yıldırım Şuşaya səfər edəcək

Prezident İlham Əliyev Ədalət və İnkişaf Partiyası sədrinin birinci müavini ilə görüşüb

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyunun 14-də Türkiyənin Ədalət və İnkişaf Partiyası sədrinin birinci müavini Binəli Yıldırımı qəbul edib.

Dövlət başçısı Türkiyədə keçirilən seçkilərdə Rəcəb Tayyib Ərdoğanın, həmçinin Cümhuriyyətinin qələbəsi münasibətilə bir daha təbriklərini çatdırıb.

Görüşdə Rəcəb Tayyib Ərdoğanın Türkiyə Prezidenti seçildikdən sonra ilk səfərini Azərbaycana etməsinin və bunun dövlət səfəri statusunda həyata keçirilməsinin önəmi vurğulandı, həmişə olduğu kimi, bu səfərin də çox səmərəli keçdiyi bildirildi. Qeyd edildi ki, səfər zamanı dövlət başçıları tərəfindən Azərbaycan-Türkiyə mütəfəqqiliyinin müxtəlif sahələr və istiqamətlər üzrə inkişafına dair aidiyyəti nəzirlərə işlərin ardıcıl sürətdə aparılması ilə bağlı tapşırıqlar verilib. Vurğulandı ki, Türkiyənin dövlət başçısının bu səfəri ölkələrimiz arasında bütün sahələrdə qardaşlıq və dostluq əlaqələrinin möhkəmlənməsi işinə böyük töhfə verəcək.

Söhbət zamanı Türk Dövlətləri Təşkilatı çərçivəsində əməkdaşlığın daha da genişlənməsinin əhəmiyyətinə toxunuldu, Binəli Yıldırımın Ağsaqqallar Şurasının sədri kimi təşkilat çərçivəsində fəaliyyəti vurğulandı.

Görüşdə Azərbaycanın işğaldan azad edilmiş ərazilərində Türkiyə şirkətlərinin fəaliyyəti qeyd edildi.

Təbriklərə görə minnətdarlığını bildiren Binəli Yıldırım Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğanın ölkəmizə dövlət səfərinin uğurlu olduğunu qeyd etdi. Binəli Yıldırım Azərbaycanda olduğu müddətdə nümayəndə heyəti ilə birlikdə Şuşaya gedəcəyini və orada aparılan genişmiqyaslı tikinti-quruculuq işləri ilə yerində tanış olacağını bildirdi. O, Ağsaqqallar Şurasının sədri kimi Türk Dövlətləri Təşkilatı çərçivəsində əməkdaşlığın daha da genişlənməsinə öz töhfəsini verəcəyini vurğuladı.

Söhbət zamanı Yeni Azərbaycan Partiyası ilə Ədalət və İnkişaf Partiyası arasında uzun illər uğurlu əməkdaşlığın həyata keçirildiyi məmnunluqla qeyd edildi.

Daha 22 ailə Laçına qayıdıb

72 nəfər doğma yurda qovuşmağın sevincini yaşayıb

Prezident İlham Əliyevin tapşırığına uyğun olaraq bərpa edilən və yenidən qurulan Laçın şəhərinə məcburi köçkünlərin qayıdışı davam edir. İyunun 14-də növbəti köç karvanı Laçına çatıb.

72 nəfər olmaqla, daha 22 ailə doğma yurda qovuşmağın sevincini yaşayıb. Laçın şəhərinə, öz doğma evlərinə döndən sakinlər əlamətdar gündə sevinc göy yaşlarını saxlaya bilməyiblər. Şəhərə gələn sakinlər böyük sevincə qarşılanıb və doğma yurdlarına qayıtmaq münasibətilə onlara göz aydınlığı verilib.

Bildirilib ki, Laçın şəhərində onların yaşaması üçün bütün zəruri şərait yaradılıb, evlər tarixi məmariq üslubu qorunmaqla müasir standartlara uyğun bərpa edilib.

Qeyd edək ki, Laçına qayıdan ailələr, əsasən, Bakı və Sumqayıt şəhərlərində,

həmçinin Abşeron rayonunda müvəqqəti məskunlaşma yerlərində ən ağır şəraitdə yaşayan keçmiş məcburi köçkünlər arasından seçilib. Onlar Laçın şəhərində vaxtilə yaşadıkları, işğala son qoyulduqdan sonra dövlətimizin başçısının göstərişi əsasında bərpa edilən və ya yenidən tikilən evlərdə məskunlaşdılar.

Bundan əvvəl Laçın şəhərinə 20 ailə, yeni 97 nəfər köçürülmüşdü.

Qanunsuz tikililərə son verilir

Bu işi icra etmək üçün yerli icra hakimiyyətinin başçıları tərəfindən məsul şəxslər təyin olunacaq

Prezident İlham Əliyev "Qeyri-yaşayış təyinatlı bəzi tikinti obyektlərinin istismara icazə verilməsi ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında" fərman imzalayıb.

Yeni sənədlə bu il iyunun 1-dək bütün mərtəbələrinin, yan divarlarının və dam örtüyünün inşası daxil olmaqla tikinti-quraşdırma işləri başa çatmış qeyri-yaşayış təyinatlı binaların istismarına sadələşdirilmiş qaydada icazə verilməsi nəzərdə tutulur. İlk inkişaf mərhələlərə görə, 40 mindən çox sənədsiz əmlak sadələşdirilmiş formada çıxarış (kupça) ala biləcəklər. Sənədə əsasən, səmərəliliyin və şəffaflığın artırılması məqsədilə 2024-cü ilin yanvar ayından etibarən fiziki və ya hüquqi şəxslər tikintiyə və ya istismara icazəni elektron portal üzərindən ala biləcəklər. Ekspertlərin fikrincə, bu, proseduraların şəffaflaşmasına və asanlaşdırılmasına ciddi töhfə verəcək.

Millət vəkili Vüqar Bayramov bildirib ki, qanunvericiliyi edilən digər dəyişikliklərin, yerli icra hakimiyyətinin başçıları tərəfindən qanunsuz tikintilərin qarşısının alınması məqsədilə məsul şəxslər təyin olunacaq. Deputatın sözlərinə görə, məqsəd dövlət şəhərsalma nəzarəti çərçivəsində

də yerli icra hakimiyyəti orqanlarının məsuliyyətinin artırılması, özbaşına tikililəri aşkar etməli olan şəxslərin səlahiyyətlərinin konkretləşdirilməsidir: "Bundan sonra, özbaşına tikilmiş bütün tikinti obyektlərinin mühəndis-kommunikasiya sistemlərinə qoşulması qadağan edilir. Etiraf etmək lazımdır ki, tikinti sektorunun dinamik inkişafı ilə yanaşı, bir sıra hallarda tikinti fəaliyyətinin iştirakçıları tərəfindən şəhərsalma və tikinti sahəsində müayyən olunmuş tələb və qaydalarla əməl olunmaması müşahidə olunur. Yeni dəyişikliklər nəzarətin gücləndirilməsi ilə yanaşı, müayyən dövrdə qanunsuz tikilmiş və istismara yararlı qeyri-yaşayış obyektlərinin çıxarışla təmin edilməsinə səbəb olacaq. Həmçinin gələcəkdə qanunsuz tikililərin qarşısının alınmasına xidmət edəcək".

ismayıl

Qarabağ müharibəsində iştirak edən ermənilərə güzəşt yoxdur

Laçın yolundakı postumuz qanunlar çərçivəsində fəaliyyət göstərir

Əlinə silah almayan ermənilər Azərbaycan vətəndaşları kimi qəbul ediləcək

Qarabağ müharibəsində iştirak edən şəxslərə "Laçın" sərhəd-buraxılış məntəqəsindən keçməyə icazə verilmir. Bu iddianı Ermənistanın "Hraparak" nəşri tirajlayıb.

Qeyd edilib ki, bu həm Ermənistan-dan Xankəndiyə, həm də Xankəndidən Ermənistana getmək istəyənlərə aiddir. Qarabağdan getmək istəyənlərin buraxılmamasına səbəb isə budur ki, Azərbaycan hərbiçiləri müvafiq qanunvericilik dəyişiklikləri hazırlanma-yana, məhkəmə prosesləri və ya cinayət işləri başa çatana qədər həmin şəxslərin Qarabağı tərk etmək hüququ-na malik olmadığını bəyan edib. Onlar ya mühakimə ediləcək, ya da ümumilik-

də amnistiya alacaqlar - yalnız bundan sonra onların sərbəst hərəkətinə imkan veriləcək. Bildirilib ki, Azərbaycanda 500 nəfərin adı olan siyahısı var: "O siyahıya Vitali Balasanyan, bir çox erməni general və komandirlərinin də adı daxil edilib". Məlumat üçün deyək ki, rəsmi Bakı qanunsuz silahlı birləşmələrin təslim olacağı və inteqrasiya prosesinin başlayacağı təqdirdə amnistiya müzakirəsinin mümkünlüyünü bildirib. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin bu açıqlamasını ABŞ Dövlət Departamenti alqışlayıb. Bu arada Xankəndidəki separatçı rejimin "başçısı" Araq Arutunyan da təslim olmaqdan başqa yolun qaldığını düşünür. Araq bütün

görüşlərdə vəziyyətin çətin olduğunu deyir, təslim olmaq haqda danışır və gələcəyin qeyri-müəyyənliliyindən bəhs edir. Artıq çoxları üçün Qarabağda qalmaq mənasızdır.

Azad Vətən Partiyasının sədri Akif Nağı "Şərq"ə açıqlamasında bildirib ki, Qarabağdakı ermənilər arasında əlinə silah almayanlar, bizə qarşı vuruşmayanlar, separatçılığa bulaşmayanlar Azərbaycan vətəndaşları kimi qəbul ediləcək. Partiya rəhbərinin sözlərinə görə, bu, o anlama gəlmir ki, rəsmi Bakı Qarabağdakı cinayətkar ünsürləri, separatçıları da bağışlayacaq: "Biz onları bağışlamayacağıq. Dünyanın hər yerində hərbi cinayətkarlar ən ağır şəkildə cəzalandırılır və bağışlanmır. Hərbi canilər üçün vaxt və yaş söhbəti keçərlidir deyil. Qarabağdakı ermənilər də bilsinlər ki, Azərbaycan əsgərinə qarşı döyüşənlər, dinc sakinlərə qarşı cinayətlərdə iştirak edənlər qanun qarşısında mütləq cavab verəcək. Heç birinin bundan qurtuluşu yoxdur. Laçın yolundakı postumuz da qanunlar çərçivəsində fəaliyyət göstərir. Təbii ki, Azərbaycan torpağına, Qarabağa ermənilərin hansı niyyətlə gəlməsi aradılacaq. Eyni zamanda Qarabağdan Ermənistana getmək istəyənlərin kimliyi müəyyənləşdiriləcək. Əgər qaçmaq istəyənlər hərbi cinayətkarlardırsa, qətiyyətlə onları aradan çıxmasına imkan verməməliyik. Bu məsələdə güzəşt olmaq və heç kimin bizə təzyiq göstərməyə haqqı yoxdur".

İsmayıl Qocayev

Şahbaz Şərifin Bakı səfərinin siyasi əhəmiyyəti böyükdür

Gələcəkdə Azərbaycan-Pakistan-Türkiyə birliyi inkişaf edən siyasi xətt üzrə hərəkət edəcək

Pakistan İslam Respublikasının Baş naziri Məhəmməd Şahbaz Şərif iyunun 14-də Azərbaycan Respublikasına rəsmi səfərə gəlib. Hər iki ölkənin Dövlət bayraqlarının dalğalandığı Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportunda ali qonağın şərifinə fəxri qarovul dəstəsi düzülüb.

Pakistanın Baş naziri Məhəmməd Şahbaz Şərif hava limanında Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin birinci müavini Yaqub Eyyubov, xarici işlər nazirinin müavini El-nur Məmmədov və digər rəsmi şəxslər qarşıladılar.

Səfərin gizlinlərini "Şərq"ə açan siyasi şərhçi Asif Nərimanlı vurğulayıb ki, bu, Şahbaz Şərifin baş nazir seçildikdən sonra ilk səfəridir: "Pakistan Baş nazirinin səfərini həm tanışlıq, həm də münasibətlərin qurulması kontekstində dəyərləndirmək olar. Əsas məsələ bu səfərlərin perspektiv baxımından hansı

önəmi kəsb etməsidir. Azərbaycan-Türkiyə-Pakistan xətti İmran Xanın dövründə xeyli inkişaf etmişdi. Hətta əməkdaşlıqda üç qardaş ölkə səviyyəsinə qalxmışdıq. Daha sonra Pakistanda baş verən daxili problemlər bu məsələni arxa plana atsa da, artıq hər şey geridə qalıb. Hesab edirəm ki, gələcəkdə də Azərbaycan-Pakistan-Türkiyə birliyi inkişaf edən siyasi xətt üzrə hərəkət edəcək.

Ümumiyyətlə, Ərdoğanın Bakıda verdiyi mesajlar da yeni müstəvidə münasibətlərin qurulacağını göstərir".

Analitik əlavə edib ki, üç qardaş ölkənin, Avrasiyanın gələcəyi baxımından mühüm əhəmiyyəti var: "Bu həm siyasi, həm də iqtisadi kontekstdən çox vacibdir. Çünki Avrasiyada gələcəklə bağlı əsas nəqliyyat xətləri, Pakistan-Azərbaycan-Türkiyə üzərindən dəyərləndirilir. Həmçinin qardaş üç ölkə həmin nəqliyyat xətlərinin üzərində yeni güc olaraq ortaya çıxır. Azərbaycan Türkiyə və Pakistan arasında körpü rolunu oynayır. Bu baxımdan Ərdoğanın səfərindən sonra Şərifin də Azərbaycana gəlməsi ənənəvi hesab edilir. Digər tərəfdən, səfər İmran Xanın dövründə əldə olunan razılıqların yenidən aktivləşməsinə də gətirib çıxaracaq".

Nihat Müzəffər

Bakının qətiyyəti və iradəsi ortadadır

Qazaxın yeddi kəndinin Azərbaycana qaytarılması delimitasiya və demarkasiya prosesində öz həllini tapacaq

Bu gün Qazax rayonunun Aşağı Əskipara kəndinin işğalından 31 il keçir.

Qazax rayonunun Aşağı Əskipara kəndi 14 iyun 1992-ci ildən Ermənistan Silahlı Qüvvələrinin işğalı altındadır. Aşağı Əskipara yaşayış məntəqəsi Coğaz çayının sahilində, Qazançı dağın ətəyindədir.

Kəndin tarixinin Albaniya dövlətinin yaranma tarixi ilə üst-üstə düşdüyü təxmin edilir. Yeni eramızdan əvvəl 3-cü minilliyi əhatə edir. Bunu kənddə yerləşən alban kilsəsi də sübut edir.

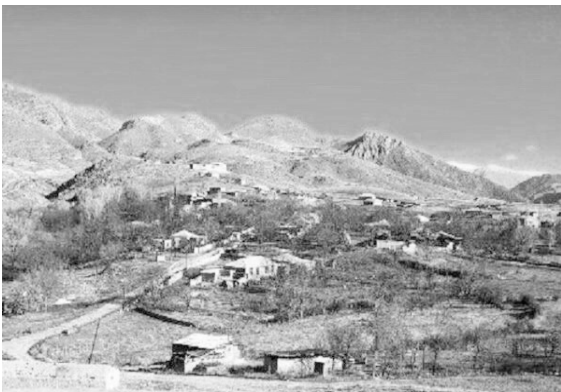
Kənddə XVI əsrə aid deyirman və VI-VII əsrə aid alban kilsəsi vardı.

Aşağı Əskipara kəndinin əhalisi 1317 nəfərdir. Əhali kənd işğal olunmamışdan əvvəl, əsasən, maldarlıq və əkinçiliklə məşğul olurdular. İşğaldan sonra isə Qazax rayonunun müxtəlif hissələrində məskunlaşıblar.

Qeyd edək ki, Qazax rayonunun düşmənlə sərhəddə yerləşən Bağanis

Ayrım, Xeyrimli, Barxudarlı, Sofulu, Qızılhacılı, Yuxarı Əskipara və Aşağı Əskipara kimi 7 kəndi hələ də düşmənlə tapdağı altındadır.

Politoloq Azər Rəşidoğlu isə "Şərq"ə açıqlamasında deyib ki, media

bu məsələni daima gündəmdə saxlamalıdır: "10 noyabr anlaşımasından sonra Qazaxın yeddi kəndinin azad ediləcəyi fikri hakim idi. Çox təəssüflər olsun ki, bu məsələ 10 Noyabr bəyannaməsində göstərilmədi. Bəyanatda olmasa da, bu məsələ də şifahi razılaşmada müzakirə edilib. Biz bu məsələdə qətiyyət göstərməsək, İrəvan 7 kənd məsələsinə Azərbaycanın xeyrinə həll etməyəcək. Bu mövzu daim diqqətdə saxlanılmalıdır. Burada Naxçıvanın Kerkikəndinin azad edilməsini də unutmalı deyilik. Qazaxın 7 kəndində mülki əhali qalmayıb və Bakı istənilən yolla həmin ərazini azad edə bilər. Bu prosesin nə

qədər çəkeçeyini söyləmək çətindir. Bəzi texniki məsələlər var ki, həll olunması lazımdır. Yəqin ki, bir müddət proses davam edəcək. Lakin Ermənistanın da başqa çıxış yolu yoxdur. Bu proses həm də regionda yeni nəqliyyat-kommunikasiya marşrutlarının yaranmasını, bəzi hissəsinin, buna görə də Qazax-İcəvan demir yolunun açılması da sonrakı gedisatlarla müzakirə oluna bilər".

Sosial Tədqiqatlar Mərkəzinin baş məsləhətçisi, politoloq Tural İsmayilov da "Şərq"ə deyib ki, Qazaxın yeddi kəndinin Azərbaycana qaytarılması delimitasiya və demarkasiya prosesində öz həllini tapacaq: "Buna heç bir şübhə ola bilməz. Bu anklavlar Ermənistan tərəfindən qanunsuz şəkildə işğal edilib. Nikol Paşinyan da öz açıqlamalarında bu kəndlərin Azərbaycana qaytarılacağını etiraf edib. Delimitasiya komissiyaları ilə bağlı işçi qrupunun növbəti iclaslarında Qazaxın 7 kəndi və Naxçıvanın Kerkikəndinin taleyinə birnəməli aydınlıq gətiriləcək. Azərbaycan bu məsələnin həllində öz qətiyyətinə və iradəsinə nümayiş etdirir".

Şəymən

"Azərbaycan və Ermənistan rəsmiləri arasında növbəti görüş Brüsseldə olacaq".

Bunu Avropa İttifaqının (Aİ) xarici işlər və təhlükəsizlik siyasəti üzrə ali nümayəndəsi Josep Borel Avropa Parlamentində keçirilən dinləmə zamanı deyib.

Onun sözlərinə görə, Aİ Ermənistanla Azərbaycan arasında sülh qu-

"Prezidentlərin Brüssel görüşü baş tutacaq"

Tofiq Zülfüqarov: "Bu təmasların əsas məqsədi Zəngəzur dəhlizinin açılmasıdır"

ruculuğu prosesinə dəstək verməyə çalışır: "Yeganə həll yolu diplomatiyadır. Hər iki tərəf danışıqları davam etdirmək istədiyini bildirir".

J.Borel bildirib ki, Aİ Cənubi Qafqazda sülhün bərqərar olmasında maraqlıdır: "Biz bu məqsədlə həm humanitar təşəbbüslər həyata keçirir, həm də sülhə yönəlmiş danışıqlara birbaşa töhfə veririk. Biz həmçinin müharibə zamanı itkin düşmüş insanların axtarışı və tərəflər arasında yeni toqquşmaların qarşısını almaq üçün işlərlə məşğuluq".

Məsələyə münasibət bildiren sabiq xarici işlər naziri Tofiq Zülfüqarov "Şərq"ə söyləyib ki, Ermənistan tərəfindən Vaşinqton görüşünün ləğv edilməsi ilə bağlı qəsdən yanlış informasiyalar yayılır: "Onlar iddia edirlər ki, guya, Azərbaycan Vaşinqton görüşündən yayınır. Ancaq bu, doğru deyil. Bakı texniki problemlərə görə görüşün vaxtını dəyişdirib. Bildiyiniz

kimi, Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan Azərbaycana geniş nümayəndə heyəti ilə səfər edib. Həmin nümayəndə heyətinin tərkibində isə Türkiyə xarici işlər naziri də yer alıb və onun həmkanı burada olmalı idi. Ona görə də Azərbaycan tərəfi xahiş edib ki, görüş başqa tarixə keçirilsin".

T. Zülfüqarovun sözlərinə görə, görüşün vaxtı dəqiqləşdirilir və baş tutacaq: "O ki qaldı Brüssel görüşünə, biz anlamalıyıq, bu təmasların əsas məqsədi Zəngəzur dəhlizinin açılmasıdır. Digər tərəfdən, Ermənistan böhranda olduğunu və dəhlizi açmağa pulu olmadığını bəhanə edir. Ona görə də gözlənilir ki, Avropa İttifaqı bunu maliyyələşdirəcək. Ancaq ortada bir problem var. Problem odur ki, Ermənistandan keçən dəmir yolları Rusiyaya aiddir. Yəni Brüsseldə baş tutacaq görüş, fərqli məsələlərin müzakirəsinə hesablanıb".

Nihat Müzəffər

Sülhlə bağlı şərtləri qalib Azərbaycan diktə edir

Ermənistan indiki halda öz hədəflərinə çatma bilməyəcəyini yaxşı anlayır

Ermənistanın hərbi təxribatlara görə məsuliyyəti riyakarcasına Azərbaycanın üzərinə atması və Qarabağ bölgəsinə beynəlxalq missiya göndərilməsi taklifi bu ölkənin beynəlxalq öhdəliklərinə önəm vermədiyini bir daha nümayiş etdirir.

Ermənistanın həm işğal dövründə, həm də sülh danışıqları prosesinə mane-

"Müəyyən qədər Qərbin, eləcə də ara-sıra Rusiyanın isteklərini dilə gətirməklə, əslində, öz niyyətlərini pərdə arxasına keçirməyə çalışırlar"

Rəsmi İrəvanın açıqlamalarından da görürük ki, Ermənistanın da niyyəti Azərbaycanın Qarabağ bölgəsinə "beynəlxalq missiya" adı ilə xarici gücləri yerləşdirməkdir. Şübhəsiz, bunda da məqsəd prosesi mümkün qədər uzatmaq, ermənilər üçün münbit şəraitin yətişməsinə zəmin hazırlamaqdır. Çünki sülhlə bağlı şərtləri qalib Azərbaycan diktə edir. Ermənistan

indiki halda öz hədəflərinə çatma bilməyəcəyini yaxşı anlayır. Müəyyən qədər Qərbin, eləcə də ara-sıra Rusiyanın isteklərini dilə gətirməklə əslində öz niyyətlərini pərdə arxasına keçirməyə çalışırlar. Bölgədə, eləcə də Qarabağda hansısa problemin olmaması, gərginliyin təmələlə aradan qalxması üçün Ermənistan üçtərəfli bəyanatın bəndlərinə qeyd-şərtsiz əməl etməlidir. Qanunsuz silahlı birləşmələr torpaqlarımızdan dərhal çıxmalıdır. Sərhədlərin demarkasiya və delimitasiya prosesi sürətlənməli, kommunikasiya xətləri reallaşmalıdır".

A.Əlizadə diqqətə çatdırıb ki, üzəri-nə vasitəçilik missiyasını götürən Rusiya, həmçinin Fransa kimi Qərbi ölkələri də Cənubi Qafqazda sülh və sabitlikdə maraqlı deyil: "Əksinə, gərginliyin qalmasını istəyirlər. Gərginliyin davam etməsi sayəsində regiondakı siyasi-iqtisadi maraqlarını qoruya biləcəklərini düşünürlər. Bunun üçün də hər zaman olduğu kimi yenə də Ermənistandan alət kimi istifadə edirlər. Qarabağa "beynəlxalq missiya" göndərməsinə taklifi də bu məqsədlə gündəmə gətirilir. Şübhəsiz, rəsmi Bakının icazəsi, razılığı olmadan Qarabağa heç bir xarici ölkənin nümayəndələri, ordusu yerləşə bilməz. Sadəcə rus sülhməramnlarına müvəqqəti olaraq icazə verilib. Onlar da vaxt başa çatdıqda torpaqlarımızı tərk edəcəklər".

İsmayıl Qocayev

Ulu Öndər xalqımızın qəlbində daim yaşayacaq

Heydər Əliyev siyasəti Azərbaycanın müstəqilliyinə və inkişafına əbədiyyən xidmət edəcək

15 iyun - Milli Qurtuluş Günü xalqımızın və dövlətimizin taleyində dö-nüş anı, Azərbaycan tarixinə qızıl hərfilə yazılan gündür. Bu tarix məhz Azərbaycan xalqının xilaskar oğlu, dövlət xadimi, müasir və müstə-qil Azərbaycanın banisi Ümummilli Li-der Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır.

Ümummilli Lider Heydər Əliyev ən mürəkkəb zamanlarda və tələyüklü mə-qamlarda daima xalqını və öz dövlətini düşünərək bütün sınaqlardan uğurla çı-xarib və Azərbaycanı tərəqqisini, müs-təqilliyini təmin edib. 1993-cü ildə Azərbaycan dövlətçiliyinin ən ağır sınaq-larla qarşı-qarşıya qaldığı bir vaxtda xal-qın təkid və istəyi ilə iyunun 15-də Heydər Əliyev Azərbaycan Ali Sovetinin sədri seçildi. Böyük risklərə baxmaya-raq, bütün məsuliyyəti öz üzərinə götü-rərək xalqın müqəddəs qurtuluş missiyyasını böyük məhərrətə yerinə ye-tirdi. "Mənim həyatım da, fəaliyyətim də yalnız və yalnız Azərbaycanın müstəqilli-yinin qorunub saxlanmasına, ölkəmizin bu ağır vəziyyətdən qalxmasına həsr olunacaqdır", - deyən Ümummilli Lider ölkədə vətəndaş həmrəyliyi, sabitliyi son dərəcə vacib sayırdı. Əlbəttə, bu sa-bitliyin mənbəyi Azərbaycan xalqının öz liderinə sonsuz etimadı və dəstəyi olub. Ulu Öndər məhz bu sevgiyə, dəstəyə ar-xalanaraq bütün tələyüklü məsələləri bö-yük ustalıqla həll edib. Ulu Öndər Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıdışın-dan sonra ölkədə baş vermiş sosial-iqti-sadi və siyasi inkişaf dövlətimizin möhkəmlənməsində, sivil dünyaya sıx inteqrasiya prosesinə qoşulmasında və xalqımızın strateji mənafeələrini təmin edən modern cəmiyyətin qurulmasında həlledici rol oynadı. Beləliklə, bu mühüm tarixi gün xalqımızın yaddaşına Milli Qurtuluş Günü kimi həkk oldu və 1997-ci ildən etibarən parlamentin qərarı ilə rəsmi bayram kimi qeyd edilir. Milli Məc-lisin 1993-cü il iyunun 15-də keçirilən ic-lasındakı çıxışında Ulu Öndər Azərbaycan dövlətçiliyinin gələcək inki-şaf strategiyasını elan etdi və sonrakı il-lərdə onu həyata keçirdi. Ögər

müstəqilliyi qazanmaq ilkin şərt idisə, ikinci vacib məsələ onu qoruyub inkişaf etdirmək idi və bu, Ümummilli Liderin iradəsi sayəsində reallığa çevrildi. Ümummilli Liderin yorulmaz fəaliyyətləri nəticəsində Azərbaycanın dünyada nü-fuzu və mövqeyi güclənib, ölkəmiz bey-nəlxalq təşkilatlarda böyük uğurlar əldə edib. Bu gün Ulu Öndər Heydər Əliyevin siyasəti davam etdirilir. Prezident İl-ham Əliyev xalqımızın milli maraqlarını beynəlxalq miqyasda təmin etməkə, Azərbaycanın inkişaf strategiyasını müstəvidə davam etdirir. Prezident İl-ham Əliyev xalqımızın milli maraqlarını beynəlxalq miqyasda təmin etməkə, Azərbaycanın inkişaf strategiyasını uğurla həyata keçirməklə, müstəqilliyi-mizi möhkəmləndirməklə, dövlətçiliyimi-zi güdrtləndirməklə Heydər Əliyevin ideyalarını yaşadır, inkişaf etdirir, ölkə-mizi aydın və ilhamlı sabahlara aparır. Ulu öndərin qurduğu Azərbaycan bu gün Prezident İlham Əliyevin güclü siyasəti və müdrik rəhbərliyi ilə bütün dünyaya möhtəşəm tərəqqi və güc nümayiş etdi-rir, böyük dövlət xadimi Heydər Əliyevin banisi olduğu dövlətçilik strategiyası müasir və yeni Azərbaycanın gerçək-lərində təzahür edir. Bu gün hər bir azər-baycanlı Azərbaycana rəhbərlik etdiyi bütün dövrlərdə xalqına ləyaqətlə xidmət göstərmiş əbədiyaşar lideri Heydər Əli-yevi böyük rəğbət və ehtiramla yad edir.

Milli Məclisin deputatı Azay Quliyev deyib ki, müstəqilliyimizin ilk illərində rəhbərliyin yarıtmaz siyasəti və hakimiyyət hərisliyi nəticəsində ölkə çox ağır iqtisadi, siyasi və mədəni böhrana sürüklənmiş, dövlət idarəet-mə aparatı iflic vəziyyətinə düşmüş, ölkəni chaos, hərc-mərclilik və anarxiya bürümüşdü. Onun sözlərinə görə, bu dövrdə dövlət quruculuğu istiqamətində heç bir real addım atılmamışdı: "Nizami ordu qurmaq əvəzinə ayrı-ayrı şəxslərə və siyasi partiyalara xidmət edən silahlı dəstələr yaradılmışdı. Haki-miyyət uğrunda gedən mübarizəyə cəlb edilmişdi. Nəticədə, Xocalı, Şuşa, Laçın və Kəlbəcər kimi strateji əhəmiyyətli ra-yonlar Ermənistan tərəfindən işğal olun-muş və yeni ərazi itkiləri üçün real

zəmin hazırlanmışdı. 1993-cü ilin birinci yarısında isə vəziyyət daha acınacaqlı həddə çatmış, ölkədəki hökumət böhranı dövlət böhranına çevrilmiş, milli maraqlar gözərdi edilməmiş və Azərbaycanın müstəqil dövlət kimi varlığı sual altına düşmüşdü. Ağır vəziyyətə düşmüş xalq yeganə çıxış yolu kimi böyük dövlət ada-mı və nəhəng siyasət ustadı Heydər Əli-yevə üz tutdu və onu köməyə çağırdı. Xalqın təkidli tələbi ilə 15 iyun 1993-cü ildə yenidən siyasi hakimiyyətə qayıdan Ulu Öndər Heydər Əliyev Azərbaycanın dövlətçiliyini və müstəqilliyini məhv ol-maqdan qurtarmaq, ölkəni düşüdüğü də-rin böhrandan çıxartmaq, ictimai-siyasi sabitliyi bərpa etmək, vətəndaşların dövlətinə olan inam və etimadını yenidən özünə qaytarmaq kimi çox çətin, riskli

və eyni zamanda şərəfli bir xilaskarlıq missiyanı üzərinə götürməli oldu. Hey-dər Əliyev zəngin dövlətçilik təcrübəsi, sarsılmaz iradəsi və cəsarətli addımları ilə ölkədə başlanmış qarşad qırğınının, vətəndaş müharibəsinin və ölkənin bir neçə yerə parçalanmasının qarşısını qı-sa müddətdə aldı. 1994-cü ilin oktyab-rında və 1995-ci ilin martında hakimiyyəti silah gücünə devirərək ölkə-mizin müstəqilliyinə son qoymaq cəhd-lərini qətiyyətlə dəf etdi. Heydər Əliyevin dühası sayəsində xalqımız dövlət müstə-qilliyini qorudu, bir əsrdə ikinci dəfə dövlətini dağılmaq təhlükəsindən xilas etdi və milli qurtuluşa nail oldu. Ölkədə ictimai-siyasi sabitliyi, qayda-qanunu bərqərar etdikdən sonra Heydər Əliyevin qarşısında müstəqilliyimizi əbədi və dönməz etmək, müasir dünyada Azər-baycanın layiqli yerini müəyyən etmək, mövcud çağırışlara hazır olan savadlı və vətənpərvər nəsil yetişdirmək, vətəndaş həmrəyliyinin, əmin-amanlığın hökm sürdüyü güclü, demokratik və hüquqi dövlət qurmaq kimi daha bir çətin və ta-rixi vəzifə vardı. Bu vəzifənin də öhdə-sindən layiqincə gəlməyi bacaran Ulu Öndər Azərbaycanın tərəqqi və dirçəliş dövrünü başlatdı. Heydər Əliyevin xalqı-mız və dövlətçiliyimiz qarşısında ən mū-hüm xidmətlərindən biri də Azərbaycanın müstəqillik və inkişaf yo-lunu əzmlə davam etdirən, Ulu Öndər vəsiyyətini yerinə yetirərək torpaqlarımı-zı işğaldan qurtaran və ərazi bütövlüyü-müzü bərpa edən cənab İlham Əliyev kimi layiqli siyasi varisin, qətiyyətli və müdrik Liderin və Müzəffər Ali Baş Ko-mandanın yetişdirməsi idi. Əminəm ki, dünya siyasət tarixinə adını qızıl hərf-lə yazdırmış, azərbaycanlı olması ilə ömür boyu fəxr etmiş, milli qürur və ifti-xar mənbəyimiz olan, müstəqil Azər-baycanın qurucusu Ulu Öndər Heydər Əliyev xalqımızın qəlbində daim yaşaya-caq, Heydər Əliyev siyasəti Azər-bayca-nın müstəqilliyinə və inkişafına əbədiyyən xidmət edəcək".

İsmayıl

Şuşada konsulluğun açılması reallaşır

Qarabağda yarımçıq qalmış bütün məsələlər həll olunacaq, Türkiyə də işin içindədir

"Azərbaycanla münasibətlərimi-zi bütün sahələrdə inkişaf etdir-məkdə qərarlıyıq".

Bunu Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan iyunun 13-də Bakı-da Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevlə geniş tərkibdə görüşü za-manı deyib. Onun sözlərinə görə, bu gün Türkiyə-Azərbaycan qar-daşlığı dünyada qiblə ilə izlenilir: "Bunun son nümunəsini Türkiyədə baş verən zəlzələ zamanı gördük. Çünki Azərbaycan dövləti və xalqı kə-dərimizi öz kədərini qəbul etdi. Azərbaycan xilasediciləri dərhal zəl-zələ bölgəsinə gəldi. Ürəyi Türkiyə ilə döyünən hər bir Azərbaycan vətənda-şına şəxsən öz və xalqım adından min-nətdarlığımı bildirirəm. Şuşa Bəyannaməsi ilə müttəfiqlik səviyyəsinə yüksəldiyimiz əlaqələrimizi bütün sa-hələrdə inkişaf etdirməkdə qərarlıyıq". Türkiyə lideri bildirib ki, Türkiyənin Şuşada Baş Konsulluğunu istənilən zaman aç-mağa hazırdırlar: "Ögər Türkiyənin Şuşa-da Baş Konsulluğu açılarsa, əlbəttə, bu, Ermənistan başda olmaqla bütün dünya-ya bir mesaj olacaq".

Ərdoğanın Azərbaycanla səfərinə və mesajlarını "Şərq"ə dəyərləndirən Milli Dirçəliş Hərəkatı Partiyasının sədri, sabiq millət vəkili Fərəx Quliyev "Şərq"ə deyib ki, Türkiyə lideri Rəcəb Tayyib Ərdoğan heç vaxt öz ölkəsi ilə Azərbaycan arasında fərq qoymadı. Partiya rəhbərinin sözlərinə görə, Ər-

doğanın Azərbaycanı öz Vətəni, problemlərimizi öz problemi bildi: "Türkiyə liderinin Bakıya səfəri zamanı verdiyi mesajlar da bunu təsdiqləyir. Ərdoğanın Şuşa Bəyannaməsinə xüsusi toxunması-nın böyük əhəmiyyəti var. Qars və Mosk-va müqavilələri Naxçıvan üçün olduqca əhəmiyyətli idi. Naxçıvan təhlükə ilə üz-ləşdiyi təqdirdə Türkiyənin müdaxilə im-kanları yaranırdı. Ancaq Şuşa Bəyannaməsi yüz il əvvəlki iki müqavilə-dən daha əhəmiyyətli sayılır. Çünki bu Bəyannamədə konkret ərazi, bölgə nə-zərdə tutulmur və müddəalar bütün Azər-baycana şamil olunur. Yeni Azərbaycan ərazisinə təhlükə olarsa, Türkiyə bütün imkanları ilə prosese qoşular və təsir mexanizmlərini işə salar. Şuşa Bəyanna-məsi Azərbaycanın təhlükəsizliyi və gələcəyi baxımından çox önəmlidir. Şuşada

konsulluğun açılması və bu-nun mesaj olması o deməkdir ki, Qarabağda yarımçıq qal-mış bütün məsələlər həll olu-nacaq. O zaman Türkiyə də işin içində olacaq. Xüsusən, Rusiyaya işarə olunur ki, Moskva Azərbaycanın daxili işlərinə müdaxilə haqqına sahib deyil. Türkiyə ilə Azər-baycanın gələcəyi ortaq müəyyənləşir. Hərbi strateji müttəfiqliklə bağlı müzakirə-lər, Zəngəzur dəhlizi ilə bağlı məsələlər da çox ciddi".

F.Quliyev vurğulayıb ki, Türkiyədə seçki dövründə bizi sevməyən qüvvələr, dövlətlər marığa yarıtmışdılar: "Onlar vəziyyətin dəyişəcə-yinə, əlaqələrin zəifləyəcəyinə, revanş imkanlarının yaranma biləcəyinə ümid edirdilər. Ancaq seçkidə Ərdoğanın qələ-bəsi ilə bütün bunların üstündən xətt çə-kildi. Türkiyə liderinin səfəri də göstərdi ki, Ankara-Bakı əlaqələrində, ortaq siya-sətdə heç bir dəyişiklik olmayacaq. Cə-nab Ərdoğan və Türkiyə Azərbaycanın yanındadır. Şuşada konsulluğun açılması sadəcə bir binanın tikilməsi deyil, burada çox ciddi fəaliyyətdən söhbət gedir. Er-mənistan və onun havadarları da öz mə-sajlarını aldılar. Ögər az da olsa hansısa tərəddüdləri, gözəntiləri var idisə, artıq buna da son qoyuldu".

İsmayıl Qocayev

Rusiya təşvişdədir

Turan ordusu üçün addımlar atılır

İyunun 13-ü saat 17:40-da Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri Vədi rayonunun Arazdəyən yaşayış məntəqəsində yerləşən mövqelərindən Azərbaycan Ordusunun Naxçıvan Muxtar Respublikasının Sədərək rayonunun Heydərabad yaşayış məntəqəsi istiqamətində yerləşən mövqelərini minaatanlar da daxil olmaqla iriçaplı silahlardan atəşə tutub.

Bu barədə Müdafiə Nazirliyindən məlu-mat verilib. Ordumuzun bölmələri tərəfindən cavab tədbirləri görülür. Əməliyyat şəraiti bölmələrimizin nəzarəti altındadır.

Bildiririk ki, bölgədə vəziyyətin gərgin-ləşməsinə görə bütün məsuliyyət Ermənistanın hərbi-siyasi rəhbərliyinin üzərinə düşür.

Sual yaranır ki, Türkiyə Prezidentinin Azərbaycan səfəri ərəfəsində, belə bir təc-rübatın törədilməsi nəyə hesablanıb? Er-mənistan rəhbərliyi gözdədi verməyə çalışır?

Hadisəni şərh edən hərbi ekspert Alparslan İmamqulu "Şərq"ə söyləyib ki, Vətən müharibəsindən sonra Türkiyə ilə

münasibətlər Şuşa bəyannaməsi ilə tənzimlənib: "Bu isə region dövlətlərində, xü-susən də Rusiya və Ermənistanda ciddi narahatlıqlar yaradı. İndi Ərdoğanın yeni-dən Prezident seçilməsi növbəti mərhələdə Azərbaycan və Türkiyə arasındakı əlaqə-lərin daha da inkişaf etdirilməsi mənasına gə-lir. Həmçinin gələcəkdə Turan ordusunun qurulması istiqamətində də qətiyyətli ad-dımlar atılır. Təxribatlar isə Rusiya tərəfin-dən tərtib edilir. Çünki onlar Cənubi Qafqazda sülhün pozulmasına və qarşısır-manın yaradılmasına çalışırlar.

Ekspert əlavə edib ki, Ermənistan proksi dövlət olaraq istifadə edilir:

"Azərbaycanın şəti sərhədlərində təc-rübatların baş verməsi Ermənistanın zərərinə-dir. Paşinyan "Azərbaycanın dövlət sərhədlərinin taniynıq" desə də, bizim hələ tarixi boyu bağlanmamış hesablarımız var. Xüsusən də bugünkü Ermənistan ərazilə-rinin tarixi Azərbaycan torpaqları olduğunu nəzərə alsaq, onlar bu cür təxribatlarla yal-nız öz zərərinə addımlar atır".

Nihat Müzəffər

Valyuta məntəqələrinin yaradılması günün tələbidir

Bu mühit formalaşmazsa, "qara bazar" daha da inkişaf edəcək

Azərbaycanda yeni formada valyuta mübadiləsi məntəqələri formalaşdırıla-caq. Bu, "Mərkəzi Bank haqqında" qanu-na dəyişiklikdə nəzərdə tutulub.

Qeyd edək ki, "Valyuta mübadilə məntəqələrinin fəaliyyəti müstəsna fəali-yət kimi nəzərdə tutulur. İnstitusional valyuta mübadilə məntəqələri biznesi kimi bu iş planlaşdırılır. Yeni kiçik yox, institu-sional valyuta mübadilə şöbələri yaradıla-caq.

Xatırladaq ki, ölkədə "Exchange"lərin fəaliyyəti 2016-cı ildən dayandırılıb. Hazırda valyuta mübadiləsi əməliyyatı ilə bank şö-bələri, filialları məşğul olur. Bir neçə il əvvəl müəyyən etdilər ki, di-gər şəxslər də müəyyən tələblərə riayət et-məklə, o cümlədən kapitalı olmaqla, Mərkəzi Bankdan lisenziya almaqla bu fəaliyyətlə məşğul ola bilər. Lakin hamımız görürük ki, bu fəaliyyətlə məşğul olmaq istəyənlərin sa-yı çox azdır. Bakıda bir neçə saydadır, re-gionlarda isə ümumiyyətlə yoxdur. Bəlkə də yeni qaydalarda tələblər yumşaldıla-caqlı?

Sözügədən dəyişikliyi şərh edən iqtisadçı-ekspert Fəad İbrahimli isə "Şərq"ə açıqlamasında bildirib ki, yeni formada valyuta mübadilə məntəqələrinin necə olacağı ilə bağlı dəqiq məlumat yoxdur: "Valyuta məntəqələrinin məhdud sayda ol-ması ölkədə "qara bazar"ın formalaşmasına səbəb olur. Həm də ki Azərbaycan idxal amilindən asılı bir ölkədir. Valyutanın ölkə-dən giriş və çıxışı üçün xüsusi mühit forma-laşmalıdır. Bu mühit formalaşmazsa, "qara bazar" daha da inkişaf edəcək. Bu da gizli iqtisadiyyatın dəstəklənməsinə səbəb ola bilər. Hesab edirəm ki, valyutadəyişmə məntəqələri müasir dövrün tələblərinə uyğun formada yaradılmalıdır. Həmçinin yara-dılacaq valyutadəyişmə məntəqələrinin iş qrafikində müəyyən nizam olmalıdır. Bir sözə, valyuta mübadilə mərkəzləri dövrün tələblərinə uyğun formada yaradılmalıdır. Hazırda valyutadəyişmə məntəqələrinin ol-maması və ya məhdud sayda olması turist-lərin ölkəmiz haqqında düşüncəsinə təsir edir. Bu səbəbdən də adicəkilən məntəqə-lə

rin yaradılması vacibdir".

"Yeni formada valyuta mübadilə məntə-qələrinin təşkili "qara bazar"ın aktivləşməsi-nə şərait yaratmayacaq. Hazırda ölkədə "qara bazar" üçün real şərait yoxdur. Çünki maliyyə sabitliyi var, inzibati yolla valyuta tənzimləmə siyasəti həyata keçirilir".

Bunu isə "Bakupost.az"ə açıqlamasında iqtisadçı-ekspert Pərviz Heydərov deyib. O bildirib ki, xidmət sahəsinin yeni formada təşkili gələcəkdə "qara bazar"ın formalaş-masının qarşısını almaq üçün əhəmiyyətli ola bilər: "Bunun daha çox müsbət nəticəsi ola bilər, nəinki mənfə. Ona görə də bu məntəqələrin istənilən formada yaradılması fay-dalıdır".

İqtisadçının dediyinə görə, 2016-cı ildə yaranmış valyuta qıtlığı zamanı "qara ba-zar"ın formalaşmasının qarşısını almaq məqsədilə "exchange"lərin fəaliyyəti daya-nırıldı. 2015-ci ildə ardıcıl baş verən deval-vasiya da bu xidmət sferasının dayanmasına təsir etdi. Bu, bir məhdudlaş-dırma tədbiri idi, nəticə pis-yaxşı özünü göstərdi: "Uzun müddətdir ölkədə maliyyə sabitliyi hökm sürür. İllərdir ki, manatla dol-ların kursu eyni səviyyədə qalır. Ona görə də hesab edirəm ki, valyutadəyişmə məntə-qələrinin yeni formada təşkili gecikmiş qə-rardır. Hazırkı vəziyyətdə valyuta mübadilə məntəqələrinin fəaliyyətə başlaması üçün böyük zərurət var. Çox istərdim ki, Mərkəzi Bank sədrinin verdiyi anons qısa müddətdə öz həllini tapsın".

O əlavə edib ki, hələlik yeni xidmət sek-torunun hansı formada təşkil olunacağı ay-dın deyil. Çox güman ki, bu məntəqələr birbaşa Mərkəzi Bankın nəzarəti altında fəa-liyyət göstərəcək: "Bu məntəqənin kommer-siya banklarına bağlı olaraq fəaliyyət göstərəcəyini düşünmürəm. Əks halda yeni formatda təşkilin əhəmiyyəti olmaz".

Qeyd edək ki, bu günlərdə Azərbaycan Mərkəzi Bankının (AMB) sədri Taleh Kazi-mov ölkədə yeni formada valyuta mübadilə məntəqələrinin formalaşdırılacağını deyib. O qeyd edib ki, "Mərkəzi Bank haqqında" Qa-nuna dəyişiklikdə bu məsələ də nəzərdə tu-tulur.

Şəymən

səciyyəvi cəhəti müasir müstəqil dövlətin xilası və möhkəm əsaslar da qurulmasıdır. Hakimiyyətə gəlişi ilə ölkəni parçalanmaqdan, xalqı vətəndaş müharibəsindən xilas edən Heydər Əliyev müasir Azərbaycan dövlətinin qurucusu və memarı oldu. Bununla da Azərbaycanda təməlləri möhkəm olan güclü dövlətçilik ənənəsinin və dərin dövlətin əsası qoyuldu. Həmçinin uğurlu Horadiz əməliyyatı ilə düşməne zərbə vuruldu, bir sıra ərazilər işğaldan azad edildi, işğalçı ölkə və havadarları Azərbaycanın qəti mövqeyini gördülər. Azərbaycan

Millətimizin qurtuluşu...

15 iyun tarixindən ibrət alınası çox məsələlər var

“1997-ci ildə Milli Qurtuluş Günü bayramı elan edilən 15 iyunun mahiyyətini, onun nəticələrini dərk etmək və müvafiq nəticələr çıxaraq ibrət dərsləri almaq müstəqil dövlətimizin, millətimizin keçdiyi yolu, mövcud vəziyyəti, gələcək inkişaf perspektivlərini müəyyənləşdirmək baxımından vacibdir”.

Bunu “Sherg.az”-a açıqlamasında professor, millət vəkili Musa Qasımlı 15 iyun Qurtuluş Günü'nün Azərbaycanın siyasi tarixindəki rolundan danışarkən deyib.

O bildirib ki, həmin dövrdə Azərbaycan xalqı düşmüş olduğu vəziyyətdən çıxmaqdan ötrü nicat yolu arayıb:

“Adamlar sual edirdilər: Azərbaycan xalqının və dövlətinin taleyi necə olacaq? Ölkəni ağır şəraitdən kim və necə çıxara bilər? Bu yükü, məsuliyyəti öz üzərinə götürə bilən tarixi şəxsiyyət, lider varmı? Çoxlu çətin suallar qarşısında dayanan Azərbaycan xalqının nəzərləri Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin sədri Heydər Əliyevə yönəldi. Heydər Əliyevə olan inamın bir sıra əsaslı səbəbləri var idi. Çünki Heydər Əliyev sovet sisteminin, kommunist ideologiyasının

mövcud olduğu bir şəraitdə - 70-ci illərdə respublikanın rəhbəri kimi güclü təşkilatçılıq və idarəçilik bacarığı ilə xalqının başını uca etmiş, onu qabaqcıllar cərgəsinə çıxarmışdı. Xalqın dərin inamına görə yalnız Heydər Əliyev Azərbaycan dövlətini məhv olmaqdan, ölkəni xaricdən dəstəklənən separatçılıqla parçalanmaqdan, xalqı vətəndaş müharibəsi təhlükəsindən xilas edə, mənəvi-psixoloji böhrandan çıxara, Ermənistanın davam edən hərbi təcavüzünü dayandır, ölkəni fəlakətə salmış uğursuz xarici siyasət fəaliyyətini yeni əsaslar üzərində qura bilərdi. Təkidli tələblər qarşısında çarəsiz qalaraq geri çəkilən Azərbaycan rəhbərliyi Heydər Əliyevi Bakıya dəvət etməyə məcbur oldu”.

Deputat əlavə edib ki, Bakıya gələrək parlamentdə çıxış edən Heydər Əliyev qiyamın baş verdiyi Gəncəyə gedib, şəhər əhalisi ilə görüşərək şəraitlə tanış olub və paytaxta qayıtdıqdan sonra iyunun 15-də Azərbaycan parlamentinin sədri seçilib:

“Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıdışı ilə müstəqil Azərbaycan dövlətinin və xalqının tarixində yeni bir mərhələ başladı. Bu mərhələnin

can dövləti 1994-cü ilin may ayının əvvəllərində NATO-nun Sülh naminə tərəfdaşlıq proqramına qatıldı. Həmin ayda Ermənistan ilə Azərbaycan arasında atəşkəs elan edildi. Heydər Əliyev atəşkəsə torpaqları azad etmək üçün güclənməkdən, dövləti və ordunu qurmaqdan, xarici sərmayeni cəlb etməkdən ötrü vaxt qazanmaqda vasitə kimi baxırdı. Elə ona görə də atəşkəsdən sonra Azərbaycan xalqının və dövlətinin tərəqqisi və gələcəyi naminə möhtəşəm bir addım atıldı. 1994-cü il sentyabrın 20-də dünyanın bir sıra böyük ölkələrinin transmilli şirkətlərlə “Əsrin müqaviləsi” imzalandı. Heydər Əliyev bir-biri ilə didişən, rəqabət aparan ölkələri, transmilli şirkətləri ortaq məxrəcə gətirərək Azərbaycanda əməkdaşlığa cəlb etdi. Bəzi ölkələrdən ərazisinin böyük, əhalisinin sayının çox olmamasına baxmayaraq, Azərbaycan onları bir masa arxasında oturmağa bildi. Ümumiyyətlə 30 ilin zirvəsindən baxıldıqda 15 iyun tarixindən ibrət alınası bir çox məsələlər var”.

Qeyd edək ki, 15 iyun Azərbaycan Respublikasının Milli Qurtuluş Günüdür.

Nihat Müzəffər

Dərs ilinin sentyabrın 1-də başlaması ən doğru qərar olar

Bunu əhalinin əksəriyyəti dəstəkləyir, təhsil ekspertləri də eyni qənaətdədir

Azərbaycan Respublikasında təhsilin inkişafı üzrə Dövlət Strategiyası”nda qeyd edildiyi kimi, təhsilin keyfiyyətinin dayanıqlı yüksəlişində maraqlı tərəflərin cəlb olunmasını təmin edən səmərəli idarəetmə mühüm rol oynayır. İnkişaf etmiş ölkələrin təcrübəsindən də aydın olur ki, təhsildə idarəetmənin ictimailəşməsi prosesi sürətlənməkdədir. Təhsil ümumdövlət və ümumxalq işi olduğundan burada maraqlı və iştirakçı tərəflərin rəyinin nəzərə alınması zəruridir.

Sosial Tədqiqatlar Mərkəzinin “Şərq”ə verilən xəbəre görə, Azərbaycan təhsil sisteminə müzakirə edilən məsələlərdən biri də tədris ilinin başlanma tarixi ilə bağlıdır.

Əvvəllər ölkədəki iqlim şəraitinin dərsilərin sentyabrın 15-də başlamasına daha münasib olması mövqeyindən çıxış edən Təhsil Nazirliyi son vaxtlar fərqli münasibət ortaya qoyur. Belə ki, Elm və təhsil naziri Emin Əmrullayev may ayında keçirdiyi brifinqdə məktəblərdə dərsilərin sentyabrın 1-dən başlamasının daha məqsədəuyğun olduğunu bildirdi. Həmçinin ümumilikdə tədris prosesinin daha uzumüddətli olmasını nəticəlik baxımından daha düzgün hesab edib. Dünyada tədris ilinin uzun olması bəzi ölkələrdə həm də onların inkişaf göstəricisi sayılır. Bu, kurikulumun məzmunu keyfiyyətinin artırılması, tədris yükünün azaldılması ilə bağlı görülən tədbirlərdən biri hesab edilir.

Ölkədə tədris ilinin başlanma tarixi ilə bağlı məsələ millət vəkilləri, təhsil ekspertləri tərəfindən də dəfələrlə müzakirəyə çıxarılıb. Dünyanın müxtəlif ölkələrində tədris ilinin başlanılması fərqli tarixlərdə olsa da, bir çoxunda sentyabrın 1-də başlayır. Məsələn, Rusiya, Kanada, Belçika, Çexiya, Macarıstan, İsrail, Estoniya və başqa ölkələrdə dərs ili sentyabrın 1-i başlayır və müvafiq olaraq iyunun əvvəlinə, ortalarına və axırlarına kimi davam edir.

Onu da qeyd edək ki, tədris ilinin başlanma tarixinin dəyişdirilməsi Dövlət İmtahan Mərkəzinin təşkil etdiyi imtahanların qrafikinə dəyişdirilməsi

zərurətini də ortaya çıxarır. Bunun üçün ilk növbədə ali və orta ixtisas təhsil müəssisələrinə qəbul vaxtı bir qədər öna keçilməlidir. Belə ki, sentyabrın 1-də tədris ili başlayarsa, bu vaxta qədər ali və orta ixtisas təhsil müəssisələrinə birinci və ikinci qəbul prosesləri yekunlaşmalıdır. Bu proses hazırkı sistemdə də çətinlik tədirdir. Kurikulum sisteminə qəbul imtahanlarında yeni tipli sualların yoxlanılması prosesi bəzən bir aydan uzun çəkir. Onun ardınca ixtisaslaşma prosesi başlayır.

Bələliklə, Sosial Tədqiqatlar Mərkəzi ictimai marağı və bu mövzuda aparılan müzakirələri nəzərə alaraq rəy sorğusu keçirib. Respondentlərə “Dərs ilinin sentyabrın 15-də, yoxsa sentyabrın 1-də başlamasını istəyerdiniz?” sualı ünvanlanıb.

Sorğunun nəticələri əsəslən, respondentlərin 68,1faizi sentyabrın sentyabrın 1-də, 24,7 faizi isə sentyabrın 15-də başlamasının daha məqsədəuyğun olduğunu qeyd edib. Rəyi soruşulandan 7,2 faizi bu mövzu ilə bağlı fikir bildirməkdə çətinlik çəkib.

Nəticələri gender aspektindən nəzərdən keçirdikdə dərsilərin sentyabrın 1-də başlamasını qadın respondentlər (74,9 faiz) kişilərlə müqayisədə (61,3 faiz) daha çox dəstəkləyib.

Respondentlərin yaş səviyyəsinə görə məsələyə münasibətinə maraqlı tendensiya müşahidə edilib. Belə ki, yaş artıqca, tədris ilinin sentyabrın 1-də başlamasını dəstəkləyənlərin sayı artıb.

Millət vəkili Ceyhun Məmmədov da hesab edir ki, dərsilərin sentyabrın 1-i başlayıb, mayın sonu bitməsi daha yaxşı olar: “Sovet dövründə və

mayə başlayır. Bizim bütün bölgələrindəki məktəblərdə şagirdlərin normal təhsil alması üçün müəyyən sistemlər mövcud deyil. O baxımdan bizim bu ənənəni qorumağımız lazımdır”.

Təhsil eksperti Elşən Qafarov isə tədris ilinin uzadılmasını, yeni sentyabr ayının 1-i başlayıb, iyunun 14-də bitməsinin daha doğru olacağını hesab edir: “Tədris ili müddəti ilə əlaqədar hər il müəyyən müzakirələr aparılır. Bu hal Azərbaycanda tədris ilinin beynəlxalq təcrübəyə uyğunlaşdırılması ilə bağlıdır. Beynəlxalq təcrübədə təhsili inkişaf etmiş ölkələrin ekseriyatında tədris ilinin 34-36 həftədir. Bizdə isə tədris ilinin müddəti Nazirlər Kabinetinin 24 fevral 2020-ci il qərarı ilə tənzimlənir. Azərbaycanda tədris ilinin müddəti 34 həftə olaraq təyin

edilib. Lakin elm və təhsil nazirinin bir neçə gün öncə brifinqdə tədris ili müddəti ilə bağlı əsəsləndirdiyi fikir cəmiyyətdə və mətbuatda düzgün qarşılanmayıb. Nazir deyib ki, bu məsələnin dəyişdirilməsi müzakirə olunmur. Amma təhsildə işləyən şəxs kimi mən də tədris ilinin sentyabr ayının 1-dən başlamasının tərəfdarıyam. Lakin şəxsi fikrimə qalarsa, tədris ilinin müddəti 36 həftəyə çatdırılsa, daha məqsədəuyğun olar. Tədris ilinin sentyabrın 1-dən iyunun 14-nə qədər olması daha optimal variantdır. Bunun üçün tədbirlər görülməlidir. Hazırda tədris ilinin müddəti 34 həftədir və dərsilərin başlaması 1 sentyabraya təyin edilərsə, tədris ilinin müddəti 36 həftəyə çataraq beynəlxalq tələblərə uyğunlaşdırılmış olar. Hesab edirəm ki, belə addımın atılması daha yaxşıdır”.

Şəymən

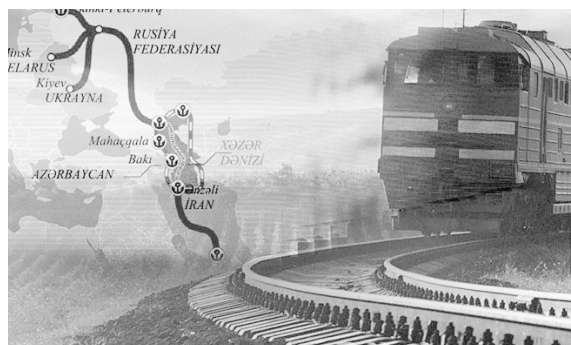
Türkiyənin yumruğu artıq masadadır

İran Zəngəzur dəhlizinin açılmasını istəməsə də proses mütləq reallaşacaq

Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan növbəti dəfə Zəngəzur dəhlizindən danışib. Ərdoğan bildirib ki, Zəngəzur dəhlizi layihəsinin reallaşmaması Ermənistanla deyil, İranla bağlıdır. Onun sözlərinə görə, İranın mövqeyi həm Türkiyəni, həm də Azərbaycanı narahat edir:

"Bu problemin ən yaxın zamanda həll olunacağını arzulayıram". Ərdoğan Azərbaycanda olarkən də bildirmişdi ki, Zəngəzur dəhlizi məsələsinin həlli bizə iki mühüm imkanı qazandıracaq: "İstər avtomobil yolu, istərsə dəmir yolu ilə bağlı atılacaq addımlarla Türkiyənin Naxçıvan əlaqəsi daha güclü olacaq. Bu əlaqələr də Türkiyə ilə Azərbaycan arasındakı münasibətlərin güclənməsinə imkan verəcək".

Vətəndaş Həmrəyliyi Partiyasının sədr müavini Samir Əsədli "Şərq"ə bildirib ki, İran heç bir formada Zəngəzur dəhlizinin açılmasını istəmir. Partiya təmsilçisi vurğulayıb ki, Tehran hökumətinin qənaətinə, Zəngəzur dəhlizinin istifadəyə verilməsi regionda iqtisadi-ticarə əlaqələrin bərpası və kommunikasiya xətlərinin açılması deməkdir ki, bu da İranın küncə sıxılmasına, kənarda qalmasına səbəb olacaq: "Avropadan Türkiyəyə, qardaş ölkədən Naxçıvan vasitəsilə Azərbaycana və buradan Orta Asiyaya uzana-cıq dəhlizdə İran heç bir rol oynamır. O baxımdan Zəngəzur dəhlizinin açılmamasında İran çox maraqlıdır. Ciddi-cəhdlə çalışır ki, sözügedən dəhliz müzakirə müstəvisində qalsın və reallaşsın. Zəngəzur dəhlizinin açılması sadəcə İranın kənarda qalması yox, həmçinin

“Tehran hesab edir ki, prosesin rellaşması, sadəcə, İranın kənarda qalması yox, həmçinin Azərbaycanın iqtisadi cəhətdən güclənməsi, söz sahibinə çevrilməsidir”

Azərbaycanın iqtisadi cəhətdən güclənməsidir, söz sahibinə çevrilməsidir. Bu faktor Güney Azərbaycandakı soydaşlarımıza da təsir göstərəcək və proses onlara sirayət edəcək. Bunlar İranı narahat edən önəmli məqamlardır. Son vaxtlar Azərbaycanla İran arasında münasibətlərin kəskinləşməsinin, səfirliyiimizə hücumun, rəsmilərin ölkəmizi ittiham etməsinin əsas səbəblərindən biri budur. İran hər zaman Azərbaycan əleyhinə iş aparıb, Ermənistanla hərtərəfli dəstək verib, nəfəslik rolunu oynayıb. Bu, İranın siyasi rejiminin Azərbaycana düşmən mövqedə olduğunu əyani sübutudur. O baxımdan Türkiyənin Zəngəzur dəhlizi məsələsində qətiyyətli mövqə sərgiləməsi olduqca mühümdür. Yəqin ki, Tehran buna reaksiya verəcək”.

İsmayıl Qocayev

Putin Azərbaycana yeni səfir göndərdi

Mixail Yevdokimov özündən əvvəlki diplomatlara bənzəməyəcək, diqqətimiz onun üzərində olmalıdır

“Bir-biri ilə mübarizə aparan iki böyük güc – ABŞ və Rusiya eyni zaman kəsiyində Azərbaycana səfir təyin ediblər. Fərq onda-dır ki, Kreml bir fərmanla səfirini çalışacağı ölkəyə göndərməyə hazırlaşır, lakin Vaşinqtonda bu prosedur mürəkkəbdir”.

Bu barədə politoloq Elxan Şahinoğlu deyib. Analitik qeyd edib ki, Konqres prezidentin müəyyənləşdirdiyi səfiri sorğu-suala tutur, bəzən isə namizədi təsdiq etmir: “Azərbaycan nümunəsində belə bir hal olub. Metyu Brayza Konqresin təsdiqini almadığından Azərbaycandakı səfir vəzifəsini yarımcıq buraxmalı olub. ABŞ Prezidenti Co Baydenin Azərbaycana səfir təyin etmək istədiyi diplomat Mark Libbidir. ABŞ-nin keçmiş prezidenti Donald Tramp tərəfindən 2019-cu ildə təyin olunan Örl Litzberqerin səlahiyyət müddəti ötən ilin iyul ayında başa çatdısa da, ABŞ hələ də Azərbaycana yeni səfir təyin etməyib. Mark Libbinin namizədliyi 2022-ci ilin may ayının 25-də irəli sürülsə də, Konqresin Xarici Əlaqələr Komitəsində onun namizədliyi ilə bağlı dinləmələr iyunun 13-də keçirilib. Mark Libbi hazırda Vaşinqtondakı Milli Müharibə Kollecinə çalışır. O, 2021-ci ilin iyun ayında ABŞ-nin Brüsseldə Avropa İttifaqı yanındakı missiyasında müvəqqəti işlər vəkili, missiya rəhbərinin müavini işləyib. O, həmçinin müxtəlif vaxtlarda Varşava, Nassau, Nikosiya və Bağdadla siyasi müşavir olub. Bundan əlavə, Vaşinqtonda Dövlət Departamentinin Əməliyyat Mərkəzində nəzarətçi və daha sonra Böhranların İdarə Edilməsi üzrə Direktor müavini vəzifəsində fəaliyyətini davam etdirib. Mark Libbi daha sonra Mərkəzi Avropa İşləri Ofisində direktor müavini, Cənubi Avropa İşləri İdarəsinin direktoru olub. Mark Libbi Senatın Xarici Əlaqələr Komitəsində çıxışında Azərbaycanın Ukraynaya humanitar yardımlarını yüksək qiymətləndirib”.

Ekspert diqqətə çatdırıb ki, Rusiya Prezidenti Vladimir Putinin Azərbaycana təyin etdiyi yeni səfir - Mixail Yevdokimov da təcrübəli diplomatdır: “1959-cu ildə anadan olan Yevdokimov 1981-ci ildən keçmiş SSRİ-nin Xarici İşlər Nazirliyində çalışıb. SSRİ dağıldıqdan sonra Rusiya Xarici İşlər Nazirliyinin

müxtəlif departamentlərində rəhbər vəzifələrdə çalışıb. 1997-2001-ci illər arasında ölkəsinin BMT-dəki Nümayəndəliyində və digər beynəlxalq təşkilatlarda təmsil edib. Yevdokimovun XİN-dəki son vəzifəsi Müstəqil Dövlətlər Birliyində departament rəhbəri olub. Belə anlaşıdır ki, Azərbaycana səfir təyin olunan rusiyalı diplomat bölgəni yaxşı tanıyır. Yevdokimovdan əvvəlki səfir Mixail Boçarnikovun Azərbaycan-dakı fəaliyyət dövrü bir göz qırpmında bitdi. Boçarnikov kölgədə qalmağa üstünlük verirdi, müşahibə və açıqlamaları çox deyildi. Halbuki Rusiyanın Ermənistandakı səfiri Sergey Kopirkin az qala hər gün açıqlama verirdi, Ermənistanı qarış-qarış gəzir. Doğrusu, bizə Rusiyanın Azərbaycanda Kopirkin kimi fəal səfiri heç lazım da deyil. Rusiyanın Azərbaycan-dakı ilk səfiri Valtər Şoniyanın qarışmadığı məsələ qalmamışdı. Mixail Yevdokimov aparat işçisi olaraq ölkəsinin xarici siyasət prioritetlərini yaxşı mənimsəyib. Mixail Yevdokimov patronu Sergey Lavrovun Qərbin keçmiş SSRİ məkanında Rusiyanın maraqları əleyhinə çalışması fikrini bölüşür. Məsələn, Yevdokimov da Lavrov kimi hesab edir ki, Qərb Müstəqil Dövlət Birliyi çərçivəsində inteqrasiya proseslərini engəlləmək istəyir. Yevdokimov bu səbəbdən MDB çərçivəsində fəallaşmanın zərurəti fikrindədir. Rusiyanın Azərbaycana təyin olunan yeni səfiri Rusiyanın bölgədəki maraqlarının təmin edilməsində yaradıcı yanaşmanın tərəfdarıdır. Deyərsən, Mixail Yevdokimov özündən əvvəlki səfirə bənzəməyəcək, diqqətimiz onun üzərində olmalıdır”.

İsmayıl

Medianın İnkişafı Agentliyi fərdi jurnalist müsabiqəsi elan edir!

“Media haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 1.14-cü maddəsinə əsasən jurnalist anlayışı ilə əhatə olunan şəxslər müsabiqədə iştirak edə bilərlər.

Müsabiqədə iştirak etmək üçün müraciət və ona əlavə edilən sənədlər elektron formada mib.media.gov.az portalı vasitəsilə Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyinə təqdim edilir.

Müsabiqənin yekununda yazılar üçün nəzərdə tutulmuş nominasiyaların hər biri üzrə 5 jurnalist, süljetlər üçün nəzərdə tutulmuş nominasiyaların hər biri üzrə isə 2 jurnalist və 2 operator qalib elan edilir və mükafatlandırılır.

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyi

Azərbaycan Respublikasının
Medianın İnkişafı Agentliyi

Azərbaycançılıq ideyasının təbliği:

Hər bir xalqın vahid məram və məqsəd ətrafında birləşərək inkişaf yolunu düzgün müəyyənləşdirməsi, ilk növbədə, milli ideologiya ilə sıx bağlıdır. Yeni milli ideologiya hər bir xalqın tarixi inkişaf yolundan xəbər verən bələdçidir. Cəmiyyətin inkişafının ümumi məqsəd və strategiyasına xidmət etməklə yanaşı, hərtərəfli tərəqqinin vacib amilidir.

Bu baxımdan, azərbaycançılıq müstəqil Azərbaycan dövlətinin və xalqımızın milli ideologiyasıdır. Azərbaycançılığın əsasında Azərbaycanı özünə Vətən sayan bütün xalqların milli, etnik, dini və sosial hüquqlarının bərabərliyi ideyası dayanır. Azərbaycançılıq milli dövlət ideologiyası kimi Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası əsaslarına söykənən, Azərbaycan Respublikasının müstəqilliyinə, onun hüquqi və demokratik dövlət kimi inkişafına və milli təhlükəsizliyinin qorunmasına xidmət edən dəyərlər sistemidir. Azərbaycançılığın bütün dünya azərbaycanlılarını birləşdirən ideologiya halına gəlməsi, müstəqil Azərbaycan dövlətinin ideya əsasına çevrilməsi xalqımızın Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin misilsiz tarixi xidmətidir. Ulu Öndər Heydər Əliyev hələ sovet dövründə Azərbaycana rəhbərlik edərkən azərbaycançılıq məfkurəsinin bütün həmvətənlərimiz arasında yayılmasına, bu ideyanın geniş ictimai dəyər qazanmasına çalışdı. Müstəqilliyin ilk illərində respublikamızda dərin böhranın yaranması Azərbaycanı müstəqil dövlət kimi parçalanmaq, məhv olmaq təhlükəsi ilə üz-üzə qoymuşdu. Belə bir şəraitdə Azərbaycan xalqı nicat yolunu Ulu Öndər Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıtmasında gördü. Ulu Öndər 1993-cü il iyunun 15-də Azərbaycan Respublikası Ali Sovetinin Sədri seçildi, bununla da Azərbaycanın xilasının təməli qoyuldu və 15 iyun Azərbaycan tarixinə Milli Qurtuluş Günü kimi daxil oldu. Qurtuluş məfkurəsi, ilk növbədə, ölkədə milli birliyə və həmrəyliyə söykənirdi. Bunun siyasi-ideoloji əsasını isə yalnız azərbaycançılıq ideyası təşkil edə bilirdi və Ulu Öndər böyük uzaqgörənliklə bu ideyanı Azərbaycanın milli dövlətçilik ideologiyasına çevirmək xəttini götürdü.

15 iyun 1993-cü ilin müasir Azərbaycan dövlətinin tarixində xüsusi yeri var. Hər il xalqımız 15 iyun - Milli Qurtuluş Günü'nü əziz bayram kimi qeyd edir. Bugünkü əmin-amanlıq, sabitlik, iqtisadi inkişaf üçün böyük fədakarlıqlar göstərən Ulu Öndər Heydər Əliyev xalqımızın təkidli tələbi

ilə hakimiyyətə yenidən qayıdaraq ömrünün bütövlükdə doğma Azərbaycanımızın çiçəklənməsinə, mənsub olduğu xalqın inkişafına sərf edib. Bütün varlığı ilə sevdliyi Vətəni, xalqını, onun dövlətçiliyini tarixin çox çətin sınaq və imtahanlarından böyük məhərrətlə çıxarıb. Minilliklərin tarixini yekunlaşdırıb, Azərbaycan xalqının salnaməsini öz dəst-xətti ilə tamamlayaraq, dünya dövlətləri cərgəsində özünün qurub yaratdığı şah əsəri olan müstəqil Azərbaycan dövlətinə yaşamaq, əbədi var olmaq hüququ verib. Müstəqilliyimizin əbədiyyətinin təmin olunmasının, milli dövlətçiliyimizin qurulmasının təməli 1993-cü ilin iyunundan başlayır. Ümummilli Liderin dövlətçilik təcrübəsi, düzgün seçim strategiyası və bunun fonunda atdığı zəruri addımlar sayəsində ölkədə hökm sürən dağıdıcı proseslər mərhələli şəkildə aradan qaldırıldı. 1993-cü il iyunun 15-də Heydər Əliyev Azərbaycan Respublikası Ali Sovetinin sədri seçildi. İyunun 24-də prezidentin səlahiyyətlərini həyata keçirməyə başlayan Ulu Öndər oktyabrın 3-də ümumxalq səs-

tegiyə və proqramlar qəbul edildi. Bu sənədlər ölkə iqtisadiyyatının davamlı və dinamik inkişafını təmin etmək üçün zəmin yaratdı. Ümummilli Lider Heydər Əliyevin müdrikliyi və siyasi uzaqgörənliyinin zirvəsi onun özündən sonra siyasi kursunu hamıdan yaxşı davam etdirərək, Azərbaycanın müstəqilliyini hamıdan yaxşı qoruya biləcək, dövlətimizin inkişafını hamıdan yaxşı təmin edəcək yeni dövrün liderini - İlham Əliyevi yetişdirməsi olub. Bu gün ölkəmiz öz müstəqil-

Azərbaycan dövləti tarixinin şərəfli bir dövrünü yaşayır

Heydər Əliyev düşəsinin bəhrələri olan bu nailiyyətlər Azərbaycanı məhv olmaqdan qurtardı, müstəqilliyimizi daimi, əbədi, sarsılmaz, dönməz etdi

verməsi yolu ilə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçildi. Ulu Öndər ölkənin və xalqın ən ağır vaxtında hakimiyyətə gəlişi ilə tarixi bir missiyanı, Azərbaycanı, dövlətçiliyi, müstəqilliyi, milli ideologiyasını daxili və xarici düşmənlərin caynağından özünün fitri istedadı, dərin zəkası, qətiyyəti, uzaqgörənliyi ilə qurtardı. Konkret olaraq, kimsə Azərbaycanın dövlətçiliyinə xəyanət edəcəksə, son damla qanına qədər onunla mübarizə aparacağını qətiyyətlə bəyan etdi. O, xalqı qarşda qırğından, vətəndaş müharibəsindən, ölkəni separatçıqdan və real parçalanma təhlükəsindən, xalq təsərrüfatını dağılmaqdan xilas etdi, müharibədə atəşkəsə nail oldu. Azərbaycanın müstəqilliyini möhkəmləndirməklə, onun güclü dövlətçilik xəttini, siyasi-iqtisadi əsaslarını yaratdı, azərbaycançılığın ümummilli ideya halına gəlməsi, bütün dünya azərbaycanlılarını birləşdirən məfkurəyə, müstəqil Azərbaycan dövlətinin ideya əsasına çevrilməsi Ulu Öndər Heydər Əliyevin tarixi xidmətidir. Ümummilli Lider Heydər Əliyevin uzaqgörən siyasəti və gərgin fəaliyyəti nəticəsində ölkəmizin sosial-iqtisadi inkişafı və dünya təsərrüfat sistemində inteqrasiyası sahəsində çox böyük və məqsədyönlü addımlar atıldı. Ölkənin sosial-iqtisadi inkişaf xəttini müəyyən edən bir çox irimiqyaslı konsepsiya, stra-

lik tarixinin ən şərəfli dövrünü yaşayır. Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə siyasi, iqtisadi və sosial baxımdan Azərbaycan dünyaya yeni inkişaf modelini təqdim edib. Qüdrətli və güclü dövlətə çevrilən Azərbaycan bütövlükdə Cənubi Qafqazın lideri və dünyanın ən sürətli inkişaf tempiyə malik ölkəsi olub. Dünya müstəqil Azərbaycanın gücünü, qüdrətini Azərbaycan Prezidenti, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə rəşadətli Ordumuzun 44 gün ərzində işğal altındakı ərazilərimizin qaytarılması ilə nəticələnən Vətən müharibəsində aydın gördü. Prezident İlham Əliyev müqəddəs bir vəzifəni - Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü bərpa edərək adını tarixə qızıl hərflərlə yazdı. Zəfər Paradi Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə rəşadətli Azərbaycan Ordusunun, dövlətinin gücünün göstəricisi, xalqın çoxdan arzuladığı tarixi bir hadisənin təsdiqi oldu. Azərbaycanın sarsılmaz, məğlubedilməz bir ölkə olduğunu bütün dünyaya sübut etdi. Bu müqəddəs yolun, bu şərəfli missiyanın bünövrəsi 15 iyun - Milli Qurtuluş Günündən başlayıb.

Deputat Sevinc Fətəliyeva deyib ki, Ulu Öndər Heydər Əliyev xilaskarlıq missiyasını yerinə yetirərək bütün təhlükələri dəf etdi və müstəqilliyimizi

dönməzliyi təmin olundu. Bu səbəbdən də 15 iyun tarixi haqlı olaraq tariximizə Milli Qurtuluş Günü kimi daxil oldu:

"Heydər Əliyev öz xilaskarlıq missiyası ilə ölkəmizin müstəqilliyini qorudu, respublikada tугyan edən ictimai-siyasi böhranı aradan qaldırdı. Bununla da ölkədə uzun illər davam edən gərginlik və qarşıdurma səngidi, respublikamız vətəndaş müharibəsindən və parçalanma təhlükəsindən xilas oldu. Həmin il "olum, ya ölüm" ayrıcında qalmış Azərbaycan Heydər Əliyevin yorulmaz fəaliyyəti nəticəsində gələcəyə inamla baxan qüdrətli bir dövlətə çevrildi. 1994-cü ilin sentyabrında "Əsrin müqaviləsi"nin imzalanması və onun gerçəkləşdirilməsi də məhz Ulu Öndər Heydər Əliyev tərəfindən işlənilən hazırlanan və müstəqil Azərbaycanın iqtisadi inkişaf konsepsiyasının əsasını təşkil edən neft strategiyasının həyata keçirilməsinin parlaq təzahürüdür. Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə respublikamız qədim İpək Yolunun bərpası, Bakı-Tbilisi-Ceyhan, Bakı-Tbilisi-Ərzurum neft və qaz kəmərlərinin çəkilişi kimi global layihələrin fəal iştirakçısına və təşəbbüskarına çevrildi. Həyatın bütün sahələrində tərəqqi və dirçəliş baş verdi. Heydər Əliyev düşəsinin bəhrələri olan bu nailiyyətlər Azərbaycanı məhv olmaqdan qurtardı, müstəqilliyimizi daimi, əbədi, sar-

sılmaz, dönməz etdi". *Millet vekili deyib ki, Ulu Öndərin layiqli davamçısı Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan ötən illər ərzində daha da güclənib, dünyada nüfuzlu dövlətə çevrilib: "2020-ci ildə Müzəffər Ali Baş Komandanımızın rəhbərliyi ilə rəşadətli ordumuz 44 günlük Vətən müharibəsi nəticəsində işğal altında olan torpaqlarımızı azad etdi, işğalçı ordu məğlub oldu. Bu qələbə tariximizə qızıl hərflərlə yazıldı. Təbii ki, bu qələbədə xalq və cəmiyyət olaraq birliyimiz və həmrəyliyimiz də mühüm rol oynadı. Beləliklə, Ulu Öndər Heydər Əliyevin xaos və anarxiyadan, dövlətçiliyin itirilməsi təhlükəsindən xilas edib dinamik islahatlar yoluna çıxardığı Azərbaycan hazırda onun layiqli davamçısı - Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə dünyanın ən sürətlə inkişaf edən, yeniləşən, müasirləşən, demokratikləşən dövlətinə çevrilib. Qazanan uğurlar Azərbaycanın beynəlxalq aləmdə mövqeyini də əhəmiyyətli dərəcədə gücləndirir. Əminliklə demək olar ki, bu gün ölkəmiz dünya birliyinin tam bərabər-hüquqlu üzvüdür, söz sahibi olan dövlətdir. Ümummilli Liderin qurduğu dünyəvi Azərbaycan dövləti öz tarixinin yüksəlişə müşayiət olunan şərəfli bir dövrünü yaşayır".*

İsmayıl

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyinin maliyyə dəstəyi ilə çap olunub

300 manatlıq birdəfəlik yardım ünvanlı deyil

Milyonçuya da, ən yoxsula da eyni vəsait ödənilir

Uşaqpulunun verilməsi məsələsi yenidən aktuallaşıb. Belə ki, "Dövlət sosial müdafiə fondunun 2023-cü il büdcəsi haqqında" qanuna təklif edilən dəyişiklikdə, uşağın anadan olmasına görə əhaliyə ödənişlər üzrə xərclərin 28 milyon manatdan 32 milyon manata qaldırılması nəzərdə tutulur.

Böyük ehtimalla bu, doğuma görə birdəfəlik yardımın bir qədər artırılacağı ilə bağlıdır. Hazırda bu məbləğ 300 manat təşkil edir. Lakin ictimaiyyətin müzakirə etdiyi əsas məsələ aylıq uşaqpulunun bərpasıdır ki, bununla bağlı hələ ki, parlamentdə və hökumətdə konkret fikir yoxdur.

"Altay" Sosial-iqtisadi Araşdırmalar Mərkəzinin rəhbəri, sosioloq Elçin Bayramlı "Şərq"ə açıqlamasında deyib ki, istənilən sosial yardımın artırılmasını tədqirəlayıq hesab etmək olar. Çünki bu, sosial təminat cəhətdən zəif vətəndaşların müdafiəsini gücləndirir:

"Burada söhbət təxminən 50 manat artımdan gədə bilər. Lakin son illərdə müşahidə olunan bahalaşma və inflyasiya templəri bu artımları "yeyir", ona görə də bu məbləği artım hesab etmək mümkün deyil. Bu, uzaqbaşı indeksasiya və ya kompensasiya adlana bilər. Çünki pulun nominal dəyəri deyil, real dəyəridir. Son illərdə pulun real dəyəri təxminən 3 dəfə aşağı düşüb, lakin nominal dəyər artıb.

Birdəfəlik uşaqpulu ilə bağlı da eyni vəziyyətdir. Hazırkı 300 manat bir neçə il əvvəlki 150 manat dəyərində olduğundan bu məbləğin xeyli artırılmasına ehtiyac var. Bunun üçün ölkəmizin kifayət qədər maliyyə-iqtisadi imkanları var. Hazırda verilən 300 manatlıq yardım bir uşağın doğuş xərcinin 1/3-ni də qarşılamır.

"Heç olmasa, ilkin mərhələdə hər uşağa görə 100 manat məbləğində aylıq uşaqpulunun verilməsi vacibdir"

Azərbaycanda uşaq doğumuna görə birdəfəlik yardım əksər ölkələrə nisbətə xeyli aşağıdır. Bəzi ölkələrdə bu, bir neçə 10-20 manatdan başlayır, bəzilərinə isə 10-30 manat pul təşkil edir. Bizdə də bu məbləğin ən azı 2-3 min manata qaldırılması vacibdir. Əlavə olaraq, aylıq uşaqpulu da verilməsi vacibdir. Heç olmasa, ilkin mərhələdə hər uşağa görə 100 manat məbləğində. Əgər imkanlı vətəndaşların buna ehtiyacı olmadığı və ünvanlılıq prinsipi əsas götürülərsə, onda heç olmasa, aşağılı gəlirlili uşaqlarına bu yardımlar ödənilməlidir. Tutaq ki, adambaşına 500 manatdan aşağı gəliri olan 3 və daha çox uşaqlı ailələrə. Bu daha çox, ünvanlılıq sayıla bilər. Hazırda verilən 300 manatlıq birdəfəlik yardım da ünvanlı deyil, milyonçuya da, ən yoxsula da eyni vəsait ödənilir".

E.Bayramlının sözlərinə görə, sosial yardım qayğıya ehtiyacı olan vətəndaşları əhatə etməlidir. Əslində, dövlətin də məqsədi və mahiyyəti

elə budur: "Statistika göstərir ki, son illərdə uşaq doğumu kəskin azalır, 1 uşaqlı ailələrin çəkisi sürətlə artır. Bu da milli genefondumuz üçün təhlükəli vəziyyətdir. Bu hal davam etsə, demografik vəziyyət ağırlaşacaq, əhalinin qocalması və azalması baş verəcək, işçi qüvvəsinin azalması ilə iqtisadi aktivlik zəifləyəcək və hər 100 işləyə-nə daha çox pensiya və ya müavinət alanların sayının artması nəticəsində dövlətin sosial yükü artacaq. Biruşaqlı ailə normal ailə deyil. Bir millətin davamlılığının və milli genefondunun qorunması üçün orta hesabla hər ailədə 3 uşaq olmalıdır. Hələ 3 uşaq belə, əhalinin artımını yox, mövcud sayın qorunmasını təmin edə bilər. Bu vəziyyəti də dövlət stimullaşdırmalı və imkansız ailələrə uşaq pulu formasında yardım etməlidir ki, heç olmasa, uşaqların sağlamlıq böyüməsinə dəstək olsun.

Onsuz da indiki ailələr 3-4 uşaq dünyaya gətirməkdə maraqlı deyillər, yəne əksəriyyəti 1 və ya 2 uşaq dünyaya gətirəcəklər. Onları da normal və sağlam formada böyütmək lazımdır. Bunun üçün də sosial təminat cəhətdən zəif və yaşayış şəraiti ağır olan, əlli, işsiz və kirayələrdə yaşayan ailələrə yardımlar edilməlidir. Ölkəmizin maliyyə vəziyyəti ilə bağlı heç bir problemi yoxdur və üs-təlik, hər il büdcədə lazım olandan da artıq vəsait toplanır, 5-6 milyard manatlıq profisit yaranır ki, bunun da bir hissəsi uşaqlar üçün sosial yardımlara yönəldilə bilər".

Şeymən

Rusiyadan tapşırıq alıblar

Böyük güclər iki dövlət arasında münasibətlərin olmasını istəmirlər

Ermənistan Azərbaycanın suveren ərazilərində qeyri-qanuni hərbi mövcudluğunu davam etdirir. Azərbaycanın mərkəzi hakimiyyəti orqanları ilə Qarabağ bölgəsinin erməni əsilli yerli sakinləri arasında dialoqa əngəl yaradır. Əgər Ermənistan bölgədə sülh və əmin-amanlıq təşəvvüründə, bu kimi müdaxilələrə son qoymalıdır.

Erməni politoloq Aram Sarkisyan bildi-rib ki, Ermənistan çox ağırli addımla razıla-dı, çünki strateji müttəfiqləri (Rusiya nəzərdə tutulur - red.) onlar üçün ən əlverişsiz həll yolunun tərəfdarıdır: "Azərbaycana təsir etmək və hərbi balans bərpa etmək iqtidarında olan yeni müttəfiqlər bir çox yerlərdə belə bir həll yolundan istifadə edəblər və xoşbəxtlikdən, nəticələr pis deyil:

Ermənistana daha 3-5 il zəmanətli sülh lazımdır, əminəm ki, bundan sonra Azərbaycan sərhəddəki toqquşmalardan, qeyri-sabitlikdən şikayətlənəcək".

Rusiyanın uduzacağına əminliyini ifadə edən Sarkisyan sonra "növbənin" Azərbaycana gələcəyini iddia edib. O, regional iqtisadi-siyasi formata qarşı da çıxıb: "3+3 formatı proqramlarla Qərbi regiondan sıxışdırmağa çalışan liderlər bə-gişlanmayacaq".

Erməni siyasi şərhçinin fikirlərinə münasibət bildiren siyasi elmlər doktoru, professor Cümşid Nuriyev "Şərq"ə

açıqlamasında erməni politoloqun sözlərinin publikaya hesablandığını vurğula-yıb: "Ermənistan 3-5 ildən sonra nə edə bilər ki, Azərbaycan toqquşmalardan şika-yətlənsin?! Rusiyadan tapşırıq alıblar. İki dövlət arasında münasibətin olmasını istəyirlər. Rusiyanın gələcəkdə yaranə biləcə-k Azərbaycan-Ermənistan qarşıdurmasından yararlanması nəzərdə tutulub. Amma bu mümkünsüzdür. İki ildən sonra 10 noyabr 2020-ci il tarixli Üçtərəfli bəyannaməyə görə, Rusiya sülhməramlı kontingentin 5 illik qalma müddəti bitir. Rusiyanın başı Ukrayna ilə müharibəyə qarşı-b, çox ciddi təxribat törədə bilirlər. Ermənistanın daxilində narahatlıq var. İrə-van əhalisi Azərbaycan Ordusunun ora da-xil olmasından qorxur.

Azərbaycan kənardan gələn bütün eko-loji, siyasi, iqtisadi, hərbi təhdidlərə qarşı tədbirlər görür. Ermənistan indi də Azərbay-canın Naxçıvan Muxtar Respublikası ilə həmsərhəd bölgəsində, Arazdəyəndə ABŞ şirkəti ilə birgə iri metallurgiya zavodunu in-şa etmək niyyətindədir. Bu da Naxçıvan üçün ekoloji təhdid, ekoloji terror anlamına gəlir. Mediada məsələ işləqləndirilir. Dövlət də planlarına uyğun olaraq müvafiq addım-lar atacaq".

Nizam Məhərrəmov, BDU-nun Jurnalistika fakültəsinin IV kurs tələbəsi

Təxribatlar ermənilərin klassik variantıdır

Ermənistanın atdığı bütün addımlar himayədarlarının onlara verdiyi təlimat və tapşırıq əsasında reallaşır

Ermənistan Silahlı Qüvvələri Naxçıvan istiqamətində ardıcıl təxribatlar törədir. Ötən gün erməni silahlıları Sədərək rayonunun Heydərabad yaşayış məntəqəsi istiqamətində yerləşən mövqelərimizi minaatanlar da daxil olmaqla iriçaplı silahlardan atəşə tutublar.

Müdafiə Nazirliyindən verilən açıqlamaya görə, ordumuzun bölmələri tərəfindən dərhal cavab tədbirləri görüldü. Qeyd olunub ki, bölgədə vəziyyətin gərginləşməsinə görə bütün məsulyyət Ermənistanın hərbi-siyasi rəhbərliyinin üzərinə düşür. Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyi də İrəvana çağırış edib. Vurğulanıb ki, Ermənistan tərəfi son zamanlar daha da artan təcavüzkar ritorikasından əl çəkməli,

bölgədə gərginliyi artıran addımlara son qoymalıdır.

Türkiyənin Azərbaycandakı keçmiş hərbi attaşəsi, general Yücel Karauz "Şərq"ə açıqlamasında bildirib ki, ermənilərin görə bildiyi "ən gözəl" iş təxribat törətmək, pozuculuq etməkdir. Ekspertin sözlərinə

təhrik etmək və rəsmi Bakını "günahkar" çıxartmaqdır. Azərbaycanı dünya ictimaiyyətinə "sülh danışıqlarından qaçan" tərəf kimi göstərməyə çalışırlar. Paşinyan hökumətinin də səhər-axşam fərqli fikirlər bəyan etməsi, rəsmilərin ziddiyyətli açıqlamaları bu-

nunla bağlıdır. Moskvada bir cür davranırlar, Brüsseldə, Vaşinqtonda ayrı cür hərəkət edirlər. Bu, ermənilərin klassik variantıdır. Bir yandan Paşinyan "Qarabağ Azərbaycan ərazisidir" deyir, Türkiyə və Azərbaycanla əməkdaşlıqdan danışıq. Digər tərəfdən isə əsassız iddialarla rəsmi Bakı ittiham olunur. Yaxud da sərhəddə, o cümlədən Qarabağda təxribatlar törədilir".

Y.Karauz vurğulayıb ki, Azərbaycan Ordusu erməni tərəfindən atılan hər bir gülləyə misliylə qarşılıq vermək iqtidarındadır: "Rəsmi Bakı bütün sülh platformalarında da öz maraqlarını qətiyyətlə müdafiə etməkdə, haqlı mübarizəsini davam etdirməkdədir. Bu siyasət həm hərbi meydanında, həm də diplomatik sferada uğurla həyata keçirilməkdədir. 2023-cü ildə ermənilərin son çırpınışlarına şahidlik edəcəyik. Ancaq Azərbaycanın da səbrinin sonu var".

İsmayıl Qocayev

Skarlatina yoluxucu xəstəlikdir

Geniş yayılmasa da, valideynlər diqqətli olmalıdır

Son günlər uşaqlar arasında skarlatina virusu yayılıb. Yüksək qızdırma və səpkilərlə müşahidə edilən xəstəliyi valideynlər qızılca və allergiya ilə səhv salırlar.

Pediatr Nigar Abdullayeva isə "Şərq"ə açıqlamasında deyib ki, A qrup beta-hemolitik streptokoklar tərəfindən törədilən skarlatina infeksiyon xəstəlikdir. 3-7 yaş arası uşaqlarda daha çox rast gəlinir:

"Xəstəlik hava-damcı yolu, çirklənmiş məişət əşyaları ilə bulaşa bilər. Skarlatinanın ilk əlamətləri yüksək qızdırma, titrəmə, boğaz ağrısıdır. Müayinədə əsnək və badamciqlər qırmızı olur, damaqda isə petexiyalar görünür. Streptokok tonzilliti, faringitin başlamasından 2-3 gün sonra bədənə səpgilər yaranır. Skarlatina üçün hiperemiyalaşmış dəri fonunda xırda nöqtəşəkilli (qaz dərisi) səpkilər xarakterikdir. Səpkilər sıx yerləşdiyindən yanaqlar al qırmızı olur, burun-dodaq üçbucağı isə avazıyır. Büküş nahiyyələrində Pastia əlaməti olur. Səpkilər 4-5 gün içində solur və bədənə müxtəlif nahiyyələrində kepekli qabıqlanmalar yaranır, xüsusilə əl, ayaqda daha qabarıq görünür. Dilin üzəri öncə ağ-bozumtül erplə örtülür. Xəstəliyin 5-ci günü dil ərpdən tamamilə təmizlənmiş olur, parlaq al qırmızı rəng alır, üzərində məməciklər şirir, buna "çiylək dili" deyilir.

Böyük yaşda uşaqlar, təkrari streptokokk infeksiyası keçirənlərdə, tipik dəri səpkiləri olmur, yalnız boğaz ağrısı ola bilər".

Pediatrın sözlərinə görə, xəstəlik ağırlaşırsa, qlomerulonefrit, kəskin revmatik qızdırma, miokardit, pnevmoniya, meningit, artrit, otit, si-

nusit, mastoiditə səbəb olur. Skarlatinanın müalicəsində mütləq şəkildə antibiotiklər istifadə olunmalıdır. Antibiotiklər 10-14 gün müddətinə təyin olunur və sadalanan ağırlaşmaların qarşısını alır. Antibiotik qəbulundan 24 saat sonra xəstə yoluxdurucu deyil: "Skarlatina qızılca və allergiya səpkiləri ilə qarışıq salınır. Xəstəliyin diaqnozu boğazdan alınan yaxma ilə qoyulur. Yaxma alındıqdan sonra mütləq antibiotiklə başlanılmalıdır. Bu xəstəlikdə əsas məsələ antibiotikin 10 gün verilməsinin mütləq olmasıdır. Çünki müalicə tam edilməzsə və ya gec başlansa, Kəskin revmatizma qızdırması adlanan xəstəliyi ilə ağırlaşma olur. Ona görə də 3-5 gündən sonra şikayətlər azalsa da, müalicə tam davam etdirilməlidir ki, gələcəkdə bu dediyimiz ehtimal olmasın. Bundan əlavə nefrit kimi ağırlaşma da yaranı bilər. Bu zaman da şiddətli qanın olması və böyrək funksiyalarının pozulması baş verir. Ona görə bu xəstəliyin vaxtında diaqnozunun qoyulması və müalicəsinin tam şəkildə edilməsi çox vacibdir.

Bu xəstəlik zamanı qanda ASO dediyimiz dəyər də yüksəlir. Uzun müddət, hətta 1 ilə qədər qanda belə yüksək qala bilər. Bu göstərici də təkbaşına revmatizma və s. kimi xəstəliyi göstərmir. Yeni ASO-ya baxılıb, qanda yüksəkdir, uşağda isə heç bir şikayət yoxdursa, revmatizma və ya streptokok vardır deyib müalicələr yazılması düzgün deyil. Çünki qeyd etdiyimiz kimi, bu dəyər qanda uzun müddət yüksək ola bilər".

Xəstəliyin ilk əlamətləri yüksək qızdırma, titrəmə, boğaz ağrısıdır

"Mövsümi xəstəlik olmasa da, skarlatinaya ara-sıra rast gəlinir. Yayılıb deməzdim, amma valideynlər diqqətli olmalıdır. Çünki skarlatina yoluxucu xəstəlikdir". Bu sözləri isə "Şərq"ə açıqlamasında pediatr Vəqif Qarayev bu günlərdə skarlatinaya yoluxmuş uşaqların sayında artım olması barədə yayılan xəbərlərə münasibət bildirərkən söylədi. Pediatr qeyd etdi ki, skarlatinaya adətən azyaşlı və orta yaşlı uşaqlar yoluxur. Bu da uşaq bağçaları və orta məktəblərdə uşaqların bir-biriylə yaxın təmasda olmasının nəticəsidir. Skarlatina yoluxucu xəstəlik olduğundan ümumi istifadə edilən məkanlarda təhlükə daha böyükdür.

Skarlatina streptokok infeksiyasının yaratdığı yoluxucu - infeksiyon xəstəlikdir. Infeksiyon xəstəlik səbəbindən xırda səpkilər üzəndən başlayaraq bütün bədənə - boğaza, qollara, qarın nahiyyəsinə, ayaqlara

yayılır. Ağız və burun ətrafı istisna olmaqla bütün bədənə qırmızı səpkilər yaranır. Törədicisi streptokok bakteriyası hesab edilən infeksiyon xəstəlik əllərdə, barmalarda şişmələrə də səbəb ola bilər. Bir müddət sonra uşaqların dillərində qıpqırmızı səpkilər yaranır, dil sanki moruğu xatırladır, badamciqlərə yaxın isə dilin üzərində ağ ərpəmələ gəlir. Boğazda şişkinlik, badamciqlərin iltihabı skarlatinanın əlamətidir. Infeksiyon xəstəlik dəridə soyulmalara da səbəb ola bilər. Xüsusən 5-15 yaş arası uşaqlarda çox rast gəlinir. Xəstəlik hava-damcı yoluyla yayılır. Infeksiyanı törədən streptococcus pyogenes bakteriyasıdır. Yaxın təmasda olan insanlar asanlıqla yoluxa bilər. Dondurma, süd, gündəlik istifadə edilən ərzaqlar, yumurta və yumurtadan hazırlanmış qidalar mikroba çirkləndikdə streptokok infeksiyasına səbəb ola bilər. Xəstəliyin əlamətləri yüksək hərarət və boğaz ağrısı, limfa düyünlərinin böyüməsi, tez-tez qaytarıcıdır. Xəstəliyin əlamətləri müşahidə olunduqda dərhal həkimə müraciət edilməlidir. Xəstəliyin gedişində ağırlaşmalar müşahidə olunarsa, xəstə pediatr ilə yanaşı, infeksionist və kardioloq nəzarətinə olmalıdır. Skarlatina bakterial xəstəlik olduğu üçün müalicəsi antibiotiklə aparılır.

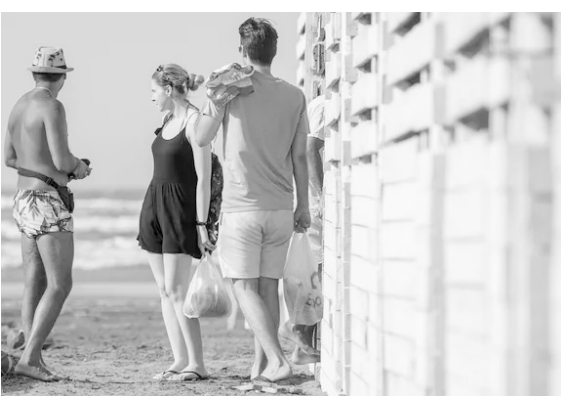
Mələhət Şəymən

Pulsuz çimərliklər istifadəyə veriləcək

Əhalinin aztəminatlı hissəsi bunu çoxdan gözləyirdi

Paytaxtın Şıx, Goradil, Novxanı, Buzovna, Pırşağı və Sahil qəsəbələrində ictimai çimərliklər - ödənişsiz, pulsuz çimərliklər istifadəyə veriləcək. Əhalinin aztəminatlı hissəsi bunu çoxdan gözləyirdi. İctimai çimərliklər İDEA İctimai Birliyinin təşəbbüsü və dəstəyi ilə yaradılıb.

İndiyədək baxımsız vəziyyətdə olan sahiləyi ərazilərdə yaradılan pulsuz ictimai çimərliklərdə təmizlik, abadlıq və digər hazırlıq işləri təməmlənib və ziyarətçilərin istifadəsinə hazır vəziyyətə gətirilib. Sakinlərin rahat və təhlükəsiz istirahəti üçün çimərlik ərazilərinə Fövqəladə Hallar Nazirliyinin xilasetmə məntəqələri, tələbata uyğun miqdarda kölgəliklər, soyunub-geyinmə və duş kabinləri, sanitariya qovşaqlar, söhbətəhəllər, oturmaqalar və şəzlonqlar, zibil konteynerləri yerləşdirilib, futbol və voleybol meydanları yenilənib və istifadə üçün hazır vəziyyətə gətirilib. Yaradılan bütün imkanlar ödənişsiz istifadə üçün nəzərdə tutulub. Bu il həmçinin Sahil çimərliyində əlilliyə olan şəxslərə müvəssəliyin tə-

Eyyub Hüseynov: "Bu o deməkdir ki, Xəzər dənizi sahilı boyunca böyük bir məsafədə təmizlik işləri aparılıb, ekoloji mühit normallaşıb"

min edilməsi məqsədilə lazımi şərait yaradılıb. Belə ki, sözügedən çimərlikdə hərəkəti məhdud olan şəxslərin suya və çimərlikdəki məntəqələrə maneəsiz gədə bilməsi üçün xüsusi yollar və panduslar inşa edilib, çimərlik ərazisinə ən yaxın dayanacaq

biətin bəxş etdiyi gözəlliklərdən və yaradılan şəraitdən hər zaman zövq ala bilmək üçün sahillərin təmizliyinə diqqət etməyə, ətraf mühitin təmizliyinə riayət etməyə çağırır.

Azad İstəhsalçılar Birliyinin

sədri Eyyub Hüseynov "Şərq"ə açıqlamasında ictimai çimərliklərin istifadəyə verilməsini alqışladığını dedi:

- Bu, çox yaxşı xəbərdir. Məlumdur ki, sahiləyi zonalarında ödənişli çimərliklər çoxdur. Ödənişli çimərliklərdən heç də hamı istifadə edə bilmir. Avtomobillərin dayanacağıda saxlanmasına da pul alırlar, çətilər, oturmaqalar üçün də. Halbuki bunlar çimərliyin vacib elementləri hesab edilir. İndi ictimai çimərliklər istifadəyə verilsə, əlbəttə, bu, sevincidir. İctimai çimərliklər dənizə ən çirkləndirici faktor, ekoloji çirklənməyə məruz qalmış ərazilərdə açılır. Bu o deməkdir ki, Xəzər dənizi sahilı boyunca böyük bir məsafədə təmizlik işləri aparılıb, ekoloji mühit normallaşıb. Həm ekoloji mühitin normallaşması, dənizin təmizlənməsi, həm də əhalinin çimərliklərdən pulsuz istifadə etməsi ictimai məmnunluq yaradan haldır.

Mələhət Rzayeva

4 manatlıq dərman 10 manat oldu

Azərbaycanda 1 ildir yoxa çıxmışdı

Bütün nevroloqların təyin etdiyi Türkiyə istehsalı məşhur Ataraks preparatı antihistamin təsirlili olsa da yuxusuzluq və sakitləşdirici terapiyada da istifadə edilir. Kifayət qədər yaxşı mənimsənilən müasir preparat nevroloqlarla yanaşı, psixiatr, terapevt, cərrah və digərlərinin də təyin etdiyi dərmandır.

"Medicina" xəbər verir ki, Atarax 7 aydan yuxarı idi ki, apteklərdə tapılmırdı və bu defisit həkimləri, xəstələri narahat edirdi.

Nəhayət ki, Atarax apteklərdə qayıdıb, amma 3.70 qəpik, 4 manata olan dərman 10 manata satışa çıxarılıb. Əzəçilər tapılmadıqı üçün indi dərmanın bu qiymətə gəldiyini bildirdi.

Sadə bir preparatın bir neçə ay içində 100 faizdən çox bahalaşması Azərbaycanda dərman monopoliyası və ya hoqqabazlığı və ya yarıtmazlığının daha bir nümunəsidir.

Məsələ ilə bağlı nə Səhiyyə Nazirliyi, nə Analitika Ekspertiza şöbəsi, nə də rəsmi qurumlara müraciət ünvanlamadım. Çünki onların illərdir mətbuatın başını piyləyib dolandırıcı və lazımsız cavablarını yazmaqdan bezmişəm.

Sadəcə yazdım: 3 manatlıq dərman 10 manat olub. Dərman Türkiyədə manatla cəmi 3 manatadır.

Elanlar

Bakı Biznes Universitetinin 4-cü kurs tələbəsi Mehdiyev Qafqaz Rəsim oğluna məxsus tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

"Gerson Retail" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti (VÖEN 1006865691) ləğv olunur. Bununla əlaqədar kimin nə iddiası varsa xahiş olunur (050) 352-85-60 nömrəsi ilə əlaqə saxlasın.

"Lottos FC" MMC (VÖEN 1006865711) ləğv olunur. Bununla əlaqədar kimin nə iddiası varsa xahiş olunur (050) 352-85-60 nömrəsi ilə əlaqə saxlasın.

"Smarttech FC" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti (VÖEN 1505358121) ləğv olunur. Bununla əlaqədar kimin nə iddiası varsa xahiş olunur (050) 352-85-60 nömrəsi ilə əlaqə saxlasın.

Təsisçi və baş redaktor: Akif Aşırılı
Baş redaktorun ı müavini: Yusif Nəzərli

Reportyorlar qrupu:

Mələhət Rzayeva, Şəymən Bayramova, İsmayıl Qocayev, Aygün Tahir, Nihat Müzəffər, Sücayət Mehti

Texniki heyət:

Rüfət Dadaşov, İmamcan Əliyev, İlaha İbrahimova, Nailə Cabbarlı, Fazilə Məmmədova

Qəzet "Şərq"ın kompyuter mərkəzində yığılır, səhifələnin və "Azərbaycan Nəşriyyatı" MMC-nin mətbəəsində çap olunur

Qəzet Mətbuat və informasiya Nazirliyində qeydə alınıb. Lisenziya: 535
www.sherg.az
e-mail: sherq-1996@mail.ru

Ünvan: Mətbuat prospekti, "Azərbaycan" nəşriyyatı. Telefon: 447-32-41
538-44-50, internet 538-44-15, İndeks: AZ1073

Hesab nömrəsi:
"Muğanbank" ASC baş ofis Kod: 506162
VÖEN: 1400122681
M/H: AZ41NABZ01350100000000018944
S.W.I.F.T.: MUGAAZ22
AZM hesab nömrəsi: AZ76MU-GA400603803000225AZM00
VÖEN 1300414651 İndeks: 0330

Tirajı: 1550 Sifariş: 1528

"Survivor"un qalibi bəlli oldu

Nefise Karatay bunu bacaran üçüncü qadın oldu

Rəhbəri və aparıcısı Acun Ilıcalı olan Türkiyənin məşhur "Survivor 2023" yarışmasının qalibi bəlli olub. Yarışın qalibi Nefise Karatay seçilib. O, finalda Özgür Tetiklə mübarizə aparıb.

Qeyd edək ki, Nefise Merve Oflaz və Nisa Bölükbəşidən sonra yarış qazanan 3-cü qadın yarışmacı olub.

Aclıq tərqiəti üzvləri həbs edildi

Belə adamları 2 il həbs cəzası gözləyir

Keniyada müridlərini ac qalmağa təhrik edərək onlara guya İsa peyğəmbərə qovuşacaqlarını vəd edən tərqiət başçısının ifşasından sonra da aclığı davam etdirməkdə

qərarlı olanlar həbs edilir.

"Şərq" "NTV.com.tr"-yə istinaden bildirir ki, tərqiət üzvlərinin ölümünə ac qalmalarının səbəb olduğu müəyyənleşdikdən sonra aparılan araşdırmalar nəticəsində tərqiət başçısı, "Good News International" Kilisəsinin keşişi Paul Makkenzi həbs edilib. Ardınca da aclığa məhkum edilmiş tərqiət üzvləri toplaşdıqları düşərgədən çıxanlara qığınaça yerləşdirilib. Lakin qığınaqda üzvlər yenə aclığı davam etdirməyə cəhd göstərərək, yeməkdən imtina ediblər. Belə olduqda yerli polis tərqiət üzvlərindən 65 nəfəri intihara təşəbbüs ittihamıyla həbs edib. Keniyada özünə qəsd cinayət əməli hesab edilir. Və buna təşəbbüs edənlər cinayət məsuliyyətinə cəlb edilir. Belə adamları 2 il həbs cəzası gözləyir. Səjahanadi Xilasetmə Mərkəzində yeməkdən imtina edən 65 nəfər barəsində də cinayət işi açılıb və onlar həbsxanaya göndərilib. Prokurorluq bu insanların həmçinin psixoloji müayinədən keçirilməsini tələb edib. "Aclıq tərqiəti" ilə bağlı istintaq bu ilin aprel ayında başlayıb. 260 nəfərin öldüyü müəyyənleşib, 613 nəfər hələ də itkin sayılır və axtarışdadır. Tərqiət başçısı keşişin məhkəməsi işə təxirə salınıb.

Mələhət

Ronaldonun 1.5 milyonluq saati Narkobaronda da var

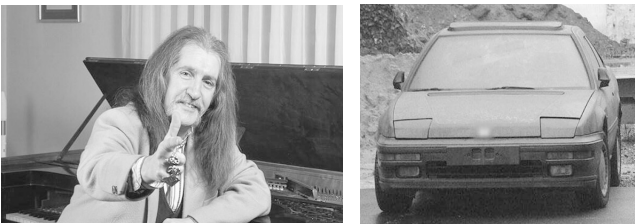

İstanbulda narkotacirlərə qarşı xüsusi əməliyyat keçirilib.

"Şərq" "Milliyet.com"-a istinaden xəbər verir ki, beynəlxalq narkotikəret şəbəkəsinə qarşı İstanbulla yanaşı Muğla, Antalya, Ankara və Aydında əməliyyat aparılıb və 1 milyard lirə dəyərində narkotik maddə satışından əldə edilmiş mallar, o cümlədən 100 milyon lirə dəyərində zəynət əşyası müsadirə edilib. 23 nəfər saxlanılıb. Yayılan məlumata görə, "ulduz" futbolçu Cristiano Ronaldonun 1,5 milyon dollarlıq saatının eynisi narkobaronda tapılıb. Bu saatdan cəmi 6 ədəd istehsal edildiyi bildirilir. Deməli, 6 ədəd saatdan biri mehiz narkobaronda imiş.

Mələhət

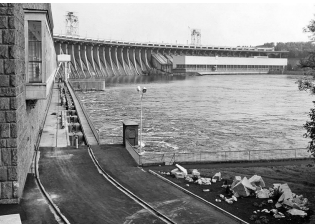
24 ildir qarajda saxlanılır Mançonun avtomobili hələ Belçikadan gətirilməyib

Türkiyənin əfsanəvi müğənnisi, Anadolu rok və pop ustadı Barış Mançonun avtomobili Belçikada saxlanılır. "Qafqazinfo" xəbər verir ki, B. Manço vəfat etməmişdən əvvəl onu özü Belçikada qoyub ölkəsinə qayıdıb. Artıq 24 ildir qarajda saxlanılan avtomobil hələ də Türkiyəyə gətirilməyib.

Qeyd edək ki, Barış Manço yanvarın 2-si 1943-cü ildə İstanbulda anadan olub. O, fevralın 1-i 1999-cu ildə İstanbulda vəfat edib.

Dünyada su epidemiyası ola bilər

Ukraynada Su Elektrik Stansiyasının partlamasından sonra ÜST su yoxluculuğu xəstəliklərin potensial epidemiyası barədə narahatlığını ifadə edir.

"Medicina" xəbər verir ki, ÜST rəsmisi Jarno Habicht bu barədə belə deyib: "ÜST epidemiyalara cavab verməyə hazırdır. Su ilə ötürülən xəstəliklərlə bağlı regionda maarifləndirilmə aparılmalı və işlər görülməlidir". Ərazidə vəba əleyhinə də sanitər tədbirlər həyata keçirilməlidir.

yib: "ÜST epidemiyalara cavab verməyə hazırdır. Su ilə ötürülən xəstəliklərlə bağlı regionda maarifləndirilmə aparılmalı və işlər görülməlidir". Ərazidə vəba əleyhinə də sanitər tədbirlər həyata keçirilməlidir.

8 milyard dollar sərmayə qoyub

Səudiyyə Ərəbistanı neftdən asılılığı azaltmaq strategiyası çərçivəsində oyun sektorunda fəaliyyət göstərən şirkətlərə son 18 ayda 8 milyard dollar sərmayə qoyub.

"Şərq" "NTV.com.tr"-yə istinaden bildirir ki, SƏ dünya neft ehtiyatlarının 5-də 1-nə sahib ölkədir. Bununla belə gözünü oyun və elektron idman sektoruna dikib. Səudiyyə Ərəbistanı

Maliyyə Fondunun başqanı, vəliəhd şahzadə Muhammed bin Salman "Savy Games Group"-a 38 milyard dollar maliyyə yardımı ayrıldığını deyib. Fondun özü 650 milyard dollar sərmayəyə malikdir. Və bunun böyük bir hissəsini də oyun sektoruna yönəltməyi planlaşdırırlar. "Savy Games Group"-un sərmayələri arasında Çinli VSPO, İsveçdən EMBRACER Group və ABŞ-dən "Sco-

Səudiyyə Ərəbistanı gözünü oyun və elektron idman sektoruna dikib

pely" də var. 2030-cu ilədək ölkədə 250 oyun firmasının fəaliyyət göstərməsi, 39 min yeni iş yeri imkanın yaradılması hədəflənir. SƏ əhalisinin 70 faizi 35 yaşdan aşağı olanlar təşkil edir. Ona görə də internet oyunlarına və e-idmana maraq böyükdür. Şahzadə Muhammed bin Salman özü də oyun azarkeşidir.

Mələhət

CeyLonun fotosopu müzakirə yaratdı

İfaçının son paylaşdığı şəkillər izləyicilər tərəfindən tənqid olunub

Amerikalı müğənni-aktrisa Cennifer Lopez sosial media hesabındakı paylaşımı ilə diqqət çəkib.

Axşam.az xəbər verir ki, ifaçının son paylaşdığı şəkillər izləyicilər tərəfindən tənqid olunub. Onlar CeyLonun fotolarda ayağının boyunu fotoşopla uzatdığını iddia ediblər.

Həmçinin, izləyicilər alkoqolu tərgitdiyini açıqlayan Lopezin spirtli içkini əlində tutmasını da qınayıblar.

Qeyd edək ki, müğənninin əynindəki libas "Cult Gaia"-dandır və qiyməti 1946 dollardır (təxminən 3 311 manat).

Aktrisa restorana buraxılmadı

Buna səbəb onun açıq-saçıq geyimi olub

Aktrisa Zendayanın (Zendaya Koulman) İtaliyada xoşagəlməz hadisə ilə üzləşib.

Axşam.az xəbər verir ki, dostları ilə Romadakı restoranların birində masa sifariş edən aktrisanı məkana buraxmayıblar. Buna səbəb isə onun açıq-saçıq geyimi olub.

Məyus olan aktrisa dostları ilə yaxında yerləşən pizza restoranına gedib.

Göz sağlamlığıdır

Hər gün normasında yumurta yemək olar

Əvvəllər yumurtanın tərkibində yüksək xolesterol olması problem hesab edilse də, bu gün onun qanda xolesterolinin səviyyəsinə təsiri sübut olunmayıb.

Buna görə də, insanların çoxu yumurtanı ürək sağlamlığına zərər vermədən orta miqdarda qəbul edə bilər.

"Medicina" xəbər verir ki, həkim - diyetoloq İqor Strokovun sözlərinə görə, yumurtanın tərkibi bədəninizin ehtiyac duyduğu bütün vacib amin turşularını ehtiva edir.

"O yüksək keyfiyyətli zülal, vitamin B12, vitamin D, A vitamini, dəmir və bir çox digər vacib qida maddələrinin əla mənbəyidir. Bundan əlavə, yumurtanın tərkibində omega-3 yağ turşuları kimi sağlam yağlar da var.

Xolesterol. Qida xolesterolunun qanda xolesterolinin səviyyəsinə yalnız məhdu təsir göstərdiyi sübut edilmişdir. Əksər insanlar ürək sağlamlığına xələl gətirmədən orta miqdarda yumurta yeyə bilərlər.

Çəki itirmək. Yumurta ilə səhər yeməyi, yüksək karbohidratlı səhər yeməyi ilə müqayisədə daha uzun toxluq hissi yaradır.

Yumurtanın tərkibindəki protein iştahı tənzimləməyə və yemək istəyini azaltmağa kömək edə bilər.

Göz sağlamlığı. Yumurtanın tərkibində lutein və zeaksantin də var. Bunlar gözünüzdəki üçün vacib olan və yaşa bağlı makula degenerasiyası riskinizi azaldan bilən antioksidantlardır".